

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Митні процедури при імпорті косметичних засобів для дітей»

Студента 2 курсу, 8м групи,
спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації
«Митна права»

Тіщенко Ольги
Сергіївни

Науковий керівник
канд. техн. наук, доцент

Коломієць Тетяна
Миколаївна

Науковий консультант
канд. техн. наук, доцент

Марчук Наталія
Богданівна

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2018

АНОТАЦІЯ

Тіщенко О. С. «Митні процедури при імпорті косметичних засобів для дітей».

У випускній кваліфікаційній роботі охарактеризовано регламент проведення ідентифікаційної експертизи косметичних засобів для дітей, наведено класифікацію косметичних засобів для дітей згідно з УКТЗЕД, проведено аналіз стану ринку косметичних засобів для дітей України. Також в даній роботі проаналізовано електронне декларування при імпорті косметичних засобів для дітей, визначено критерії, методи та засоби ідентифікації, проведено ідентифікаційну експертизу косметичних засобів для дітей. Проаналізовано процедури митного контролю та митного оформлення косметичних засобів для дітей в режимі імпорту.

Ключові слова: косметичні засоби для дітей, імпорт, ідентифікація, експертиза, класифікація, автоматизована система аналізу управління ризиками, митна вартість, митні платежі, митне оформлення.

SUMMARY

Tishchenko O. S. «Custom procedures for the importation of cosmetic products for children».

In the final qualifying work the rules of carrying out of the identification examination of cosmetic means for children are described, the classification of cosmetic products for children according to UCG FEA is described, the state of the market of cosmetic products for children of Ukraine is analyzed. Also, in this paper, electronic declaration was made during the import of cosmetic products for children, criteria, methods and means of identification were identified, an identification examination of cosmetic products for children was conducted. The procedures of customs control and customs clearance of cosmetic products for children in the mode of import are analyzed.

Keywords: cosmetics for children, import, identification, examination, classification, automated system of risk management analysis, customs value, customs payments, customs clearance.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- АСАУР – автоматизована система аналізу і управління ризиками;
ДФС – Державна фіскальна служба;
УКТЗЕД – українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;
ТСД – товаросупровідні документи;
МД – митна декларація;
ПР – профіль ризику;
ППР – паспорт профілю ризику;
МКУ – Митний Кодекс України;
САІС – єдина автоматизована інформаційна система;
UCG FEA – The Ukrainian Classifier of Goods for Foreign Economic Activity.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні засади експертиз та митних процедур при імпорті косметичних засобів для дітей.....	11
1.1. Сучасний стан і тенденції розвитку ринку косметичних засобів для дітей.....	11
1.2. Аналіз класифікацій косметичних засобів для дітей.....	17
1.3. Нормативно-правове регулювання митних процедур при імпорті косметичних засобів для дітей.....	24
1.4. Регламент та процедура експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях.....	31
РОЗДІЛ 2. Експертиза косметичних засобів для дітей в митних цілях.....	37
2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень.....	37
2.2. Товарознавча характеристика асортименту косметичних засобів для дітей на ринку України.....	42
2.3. Вибір критеріїв, показників та засобів експертизи косметичних засобів для дітей.....	55
2.4. Експертиза косметичних засобів для дітей та оформлення її результатів.....	58
РОЗДІЛ 3. Митні процедури при імпорті косметичних засобів для дітей.....	66
3.1. Електронне декларування косметичних засобів для дітей в режимі імпорту.....	66
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті косметичних засобів для дітей.....	74
3.3. Аналіз митного контролю та митного оформлення косметичних засобів для дітей в режимі імпорту.....	79
3.4. Застосування автоматизованої системи аналізу управління ризиками при митному оформленні косметичних засобів для дітей.....	84

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Ринкові відносини в Україні зумовлюють специфіку діяльності підприємств, умов їх функціонування, оскільки підвищується рівень невизначеності, ризику, посилюється конкуренція, стає необхідністю вміння пристосовуватись до економічної ситуації, яка постійно змінюється [1].

Перехід до ринкових відносин, особливості становлення ринку в Україні, складні тенденції в реалізації методів і засобів державного регулювання в економіці перехідного періоду обумовили необхідність пильної уваги до формування товарного асортименту косметичних виробів та їх якості в магазині.

Споживачі впливають на інтереси конкуруючих підприємств за допомогою спеціальних засобів впливу на ринок, що приводить до зниження цін, підвищення якості продукції, розширення її асортименту, збільшення кількості і якості косметичних товарів, які споживаються [2-4].

В умовах становлення ринкової економіки боротьба за споживача на внутрішньому і зовнішньому ринках вимагає створення і виробництва конкурентоздатних косметичних засобів. Якість виступає як головний фактор конкурентоздатності товару, складаючи його основу.

Нові підходи до проблеми якості вимагають усе більш повного обліку виготовлювачами ринкового фактора, зрушення від адміністративних важелів контролю якості до переважно організаційно-економічних заходів керування якістю, переходу до гнучкої системи стандартизації, що дозволяє виробникам косметичних засобів оперативніше реагувати на мінливі вимоги внутрішнього і зовнішнього ринку до якості товарів, організації роботи з переходу в перспективі до забезпечення високої якості продукції [5,6].

Проблема підвищення якості одна з головних задач розвитку економіки нашої країни. В останні роки у всіх передових у технічному відношенні

країнах відзначається зростаючий інтерес до підвищення якості косметичних засобів, зокрема, для дітей [7].

При імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України може виникнути низка питань, пов'язаних з процедурами митного контролю та митного оформлення цього товару. Оскільки на українському ринку реалізується досить широкий асортимент косметичних засобів для дітей, рівень роздрібних та оптових цін на цю продукцію в Україні, а отже, і величина митної вартості значною мірою залежить від її технічних характеристик та якості. Саме тому важливим питанням при здійсненні митного оформлення косметичних засобів для дітей є проведення ідентифікаційної експертизи в митних цілях. А також, як наслідок, встановлення характеристик ідентифікаційної експертизи косметичних засобів для дітей, визначальних для класифікації згідно з УКТЗЕД та правильного нарахування митних платежів.

Тому основним завданням митних органів є недопущення порушення митних правил, процедур митного контролю та митного оформлення при імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України.

Мета та завдання дослідження. Метою випускної кваліфікаційної роботи було проведення ідентифікаційної експертизи косметичних засобів для дітей.

Для досягнення поставленої мети необхідним було вирішення наступних завдань:

- проаналізувати сучасний стан і тенденції розвитку ринку косметичних засобів для дітей;
- проаналізувати сучасні класифікації косметичних засобів для дітей;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання митних процедур при імпорті косметичних засобів для дітей;
- визначити регламент та процедуру експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях;

- охарактеризувати асортимент косметичних засобів для дітей на ринку України;

- здійснити вибір критеріїв, показників та засобів експертизи косметичних засобів для дітей;

- провести експертизу косметичних засобів для дітей та оформлення її результатів;

- розглянути процедуру електронного декларування косметичних засобів для дітей в режимі імпорту;

- розглянути процедуру визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті косметичних засобів для дітей;

- проаналізувати процедури митного контролю та митного оформлення косметичних засобів для дітей в режимі імпорту;

- розглянути застосування автоматизованої системи аналізу управління ризиками при митному оформленні косметичних засобів для дітей.

Об'єкт дослідження – Косметичні засоби для дітей, що переміщуються через митний кордон України.

Предмет дослідження – Ідентифікаційна експертиза косметичних засобів для дітей в митних цілях.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні та запровадженні критеріїв та методів для здійснення ідентифікаційної експертизи косметичних засобів для дітей.

Практична цінність – розроблені критерії та показники ідентифікації косметичних засобів для дітей можуть бути використані в експертних підрозділах Державної фіскальної служби України при експертизі для митних цілей.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень було обговорено на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» (м. Київ, 14-15 березня 2018 року), тема доповіді: «Ідентифікаційна експертиза косметичних засобів для дітей». За результатами досліджень також

опубліковано наукову статтю «Ідентифікаційна експертиза косметичних засобів для дітей» у збірнику «Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів» (Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – Ч. 1. – 168 с. 58-66 [92])

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

Випускна кваліфікаційна робота викладена на 103 сторінках машинописного тексту, включає 10 таблиць та 17 рисунків. Список використаних джерел становить 92 джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРТИЗ ТА МИТНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ІМПОРТІ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІТЕЙ

1.1. Сучасний стан і тенденції розвитку ринку косметичних засобів для дітей

Косметичні засоби є товарами широкого вжитку. Поряд зі спеціалізованими магазинами косметичних засобів вони також знаходять поширення на фармацевтичному ринку. Слід зазначити, що ці засоби з кожним роком стають все більш значущою економічною категорією фармацевтичних підприємств [8].

Багато в чому зростання ринку забезпечило стабільне збільшення попиту на найбільші косметичні категорії (засоби по догляду за волоссям, декоративна косметика, засоби по догляду за шкірою і парфумерна продукція), які займають майже 2/3 косметичного ринку в Україні.

Достатньо значне зростання продемонструвала категорія «дитячий догляд» – 9%, на другому місці за динамікою – 4,6% – категорія товарів по догляду за зубами і порожниною рота. На третьому – декоративна косметика, збільшення попиту на яку відбулося на рівні 3,6%.

В останні роки в цілях дослідження косметичних засобів все більшої популярності набуває аналіз і вивчення ринку парафармацевтики, зокрема підгрупи косметичних засобів (в т. ч. і для дітей), на основі концепцій маркетингових досліджень [9].

Чітке визначення терміну «косметичні засоби» дає державний стандарт України. Так, відповідно до пункту 3.1.3 ГОСТ 5010:2008 «косметичним» називається засіб, призначений для нанесення безпосередньо на різні частини тіла людини (епідерміс, волосся, нігті, губи і зовнішні статеві органи) або на зуби і слизову оболонку порожнини рота з єдиною або головною метою їх очищення, надання приємного запаху, зміни зовнішнього вигляду та (або)

корекції запаху тіла, і (або) їх захист або збереження в хорошому стані. Дане визначення повністю відповідає законодавству країн Євросоюзу (Косметична Директива 76/768 / ЄЕС) [10].

Загальний обсяг продажів косметики та засобів гігієни, включаючи засоби по догляду за порожниною рота, за підсумками 2017 р. склав 1,563 млрд. грн., що складає близько 10% від усього українського роздрібного ринку косметики та парфумерії. Разом з тим, динаміка ринкової частки косметики в асортименті роздрібної торгівлі та аптечної мережі, як в грошовому вираженні (2014 до 2017 р – на 0,5%), так і в натуральному (2014 до 2017 р – на 0,4%) має стійку тенденцію до зростання. Основним фактором, який стримує та ускладнює процес реалізації косметичних товарів через аптеки нами визначено неефективність роботи аптек з брендами мультинаціональних компаній. Хоча реалізація таких косметичних засобів характеризується високою оборотністю при високій націнці. Окрім того, частка аптек з відкритою формою торгівлі на сьогодні поки що порівняно невелика, а високі вимоги аптек до рівня дефектури ставлять їх у не вигідне становище порівняно з конкурентами, які сьогодні набирають ринкову силу, а саме: великі мережеві парфумерні магазини, супер- і гіпермаркети [11].

Нами встановлено, що косметичні засоби масової категорії в 2017 р. мали наступну структуру: засоби для догляду за волоссям – 17%; по догляду за шкірою і декоративна косметика – по 14%; засоби по догляду за зубами, дитячий догляд і чоловічий догляд – 14%; 10% і 8% відповідно; парфумерія – 13%; косметика для ванни і душа – 5%; дезодоранти і депілятори – 4% і 1% відповідно.

Стосовно виробництва косметичної продукції, в даному сегменті ринку на сьогоднішній день присутня продукція 220 іноземних та 90 вітчизняних компаній. У грошовому вираженні в усіх категоріях товарів переважають іноземні товари, переконливо домінуючи серед косметичних товарів для жінок (91%), засобів по догляду за порожниною рота (97%), косметики для дітей (97%) [12].

Засоби гігієни для дітей повинні відповідати віку. Косметичні засоби для дітей до 1 року мають нейтральний запах, не містять барвників і гіпоалергенні.

Споживачів косметичних засобів для дітей поділяють за віком у співвідношенні, зображеному на рис. 1.1.

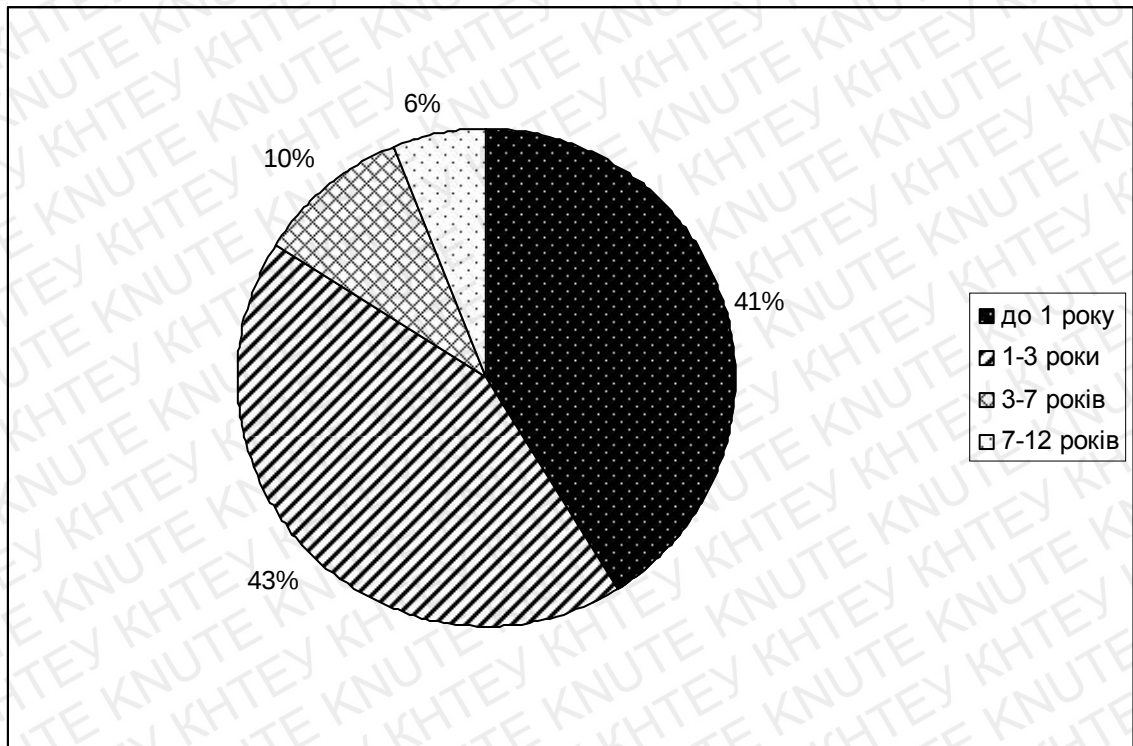

Рис. 1.1. Споживачі косметичних засобів для дітей в залежності від віку, 2017 рік

Ринок побутової хімії та косметичних засобів для дітей можна розділити на декілька категорій:

- побутова хімія (дитячі порошки);
- засоби гігієни (шампунь, мило, догляд за порожниною рота);
- паперова і ватна продукція (ватні палички, ватні диски, одноразові хусточки);
- пеленальні засоби (підгузники, пелюшки) [13,14].

В Україні основними вітчизняними торговельними марками, які реалізують засоби для догляду за дітьми, є: ТМ «Карпуз», ТМ «Galinka»,

ТМ «Пупсик», ТМ «Бімбо», ТМ «Green & Clean Professional», ТМ «Тортилла», ТМ «Mother's Touch», ТМ «Alenka».

Також, необхідно навести закордонних виробників побутової хімії для дітей та дитячої косметики, які реалізуються на ринку України: ТМ «Saraya» (Японія), ТМ «Bubchen» (Німеччина), ТМ «Johnson's baby» (США), ТМ «Chicco» (Італія), ТМ «Hipp» (Швейцарія), ТМ «Mommy Care» (Ізраїль), ТМ «Вухатий нянь» (Росія), ТМ «Маленька фея» (Росія), ТМ «Дракоша» (Росія), ТМ «Sanosan» (Німеччина).

Практично всі перераховані виробники пропонують засоби для прання та ополіскування дитячого одягу, шампуні, мило, креми, масла, серветки, ватні палички. Цінова категорія дитячих засобів гігієни:

- середня – ТМ «Дракоша», ТМ «Карапуз», ТМ «Вухатий нянь», ТМ «Galinka», ТМ «Alenka»;
- вище середнього – ТМ «Chicco», ТМ «Sanosan», ТМ «Пупсик»;
- висока – ТМ «Mommy Care», ТМ «Bubchen», ТМ «Saraya».

Косметичні засоби для дітей можна придбати у великих торговельних мережах («Auchan», «Сільпо», «Metro»), аптеках, і магазинах для краси і здоров'я («Watsons», «Eva», «ProStor», «Космо»), спеціалізованих дитячих магазинах («Антошка», «Chicco», «Mothercare»), а також в інтернет-супермаркетах («Rozetka»). На продовольчих та промислових ринках також можна знайти косметичні засоби для дітей, частина населення все ще купує їх там, однак, поступово, відходить від цієї практики.

Враховуючи той факт, що на ринку косметичних засобів (в т. ч. і для дітей) існує велика кількість закордонної продукції, необхідно навести дані, що стосуються динаміки імпорту та експорту досліджуваних товарів (рис. 1.2).

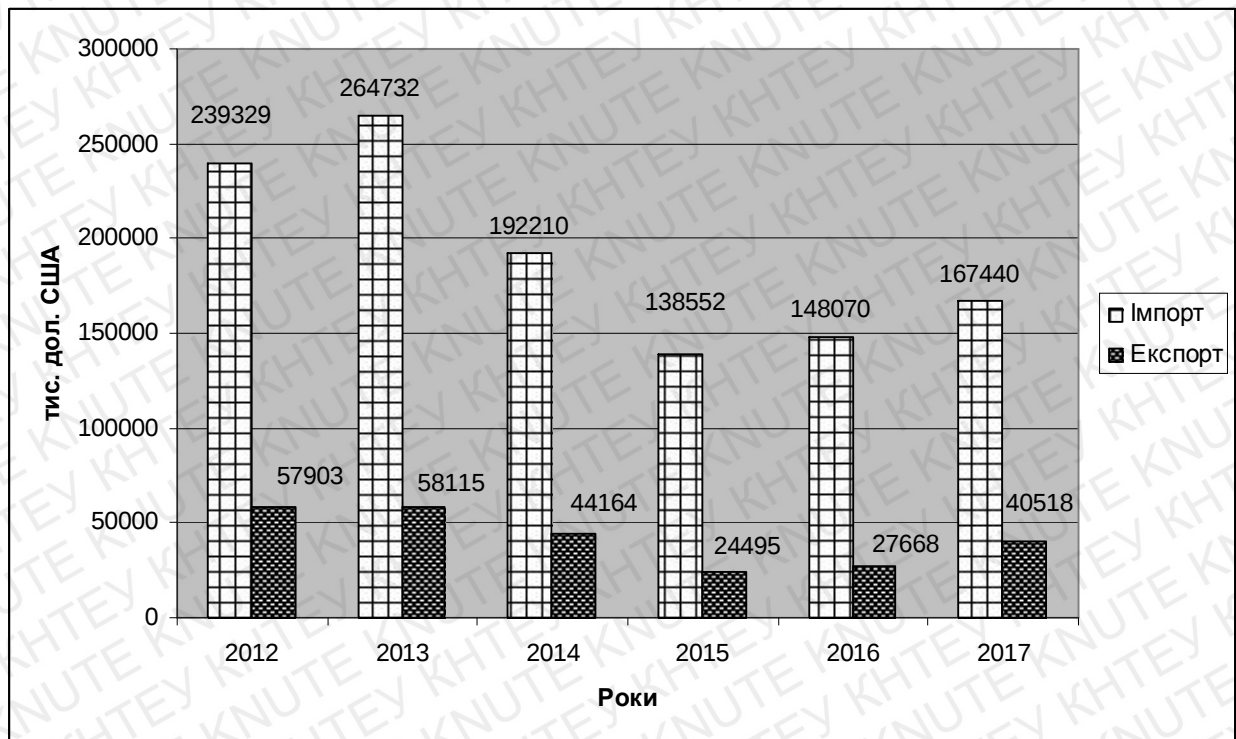

Рис. 1.2. Порівняльна оцінка імпорту та експорту косметичних засобів в Україні з 2012 по 2017 рік у вартісному еквіваленті, тис. дол. США [15]

Проаналізувавши рис. 1.2 можна відмітити, що протягом 2012-2013 рр. обсяги імпорту косметичних засобів (включаючи косметичні засоби для дітей) збільшуються з 239329 тис. дол. США до 264732 тис. дол. США. Але, починаючи з 2013 року і до 2017 цей показник зменшується з 264732 тис. дол. США до 167440 тис. дол. США, тобто майже в 2 рази.

Що стосується експорту досліджуваних товарів, то в даному випадку з 2012 по 2015 рік можна спостерігати тенденцію спаду обсягів з 57903 тис. дол. США до 24495 тис. дол. США. Однак, починаючи з 2015 року ситуація змінюється і вже до 2017 року обсяги експорту косметичних засобів (в т. ч. і косметичних засобів для дітей) збільшуються з 24495 тис. дол. США до 40518 тис. дол. США, тобто майже вдвічі.

Така ситуація, що склалась на ринку косметичних засобів України, може бути спричинена підвищенням якості вітчизняних косметичних виробів. Як наслідок цього, вітчизняні товари спроможні конкурувати із

закордонними. Однак, за даними Державної фіскальної служби України, обсяги імпорту косметичних засобів (включаючи косметичні засоби для дітей) значно перевищують обсяги експорту (майже в 3 рази).

Для повної оцінки ситуації, що склалась на ринку косметичних засобів України, необхідно навести дані, що стосуються основних країн-імпортерів та країн-експортерів досліджуваного товару (рис. 1.3) [16].

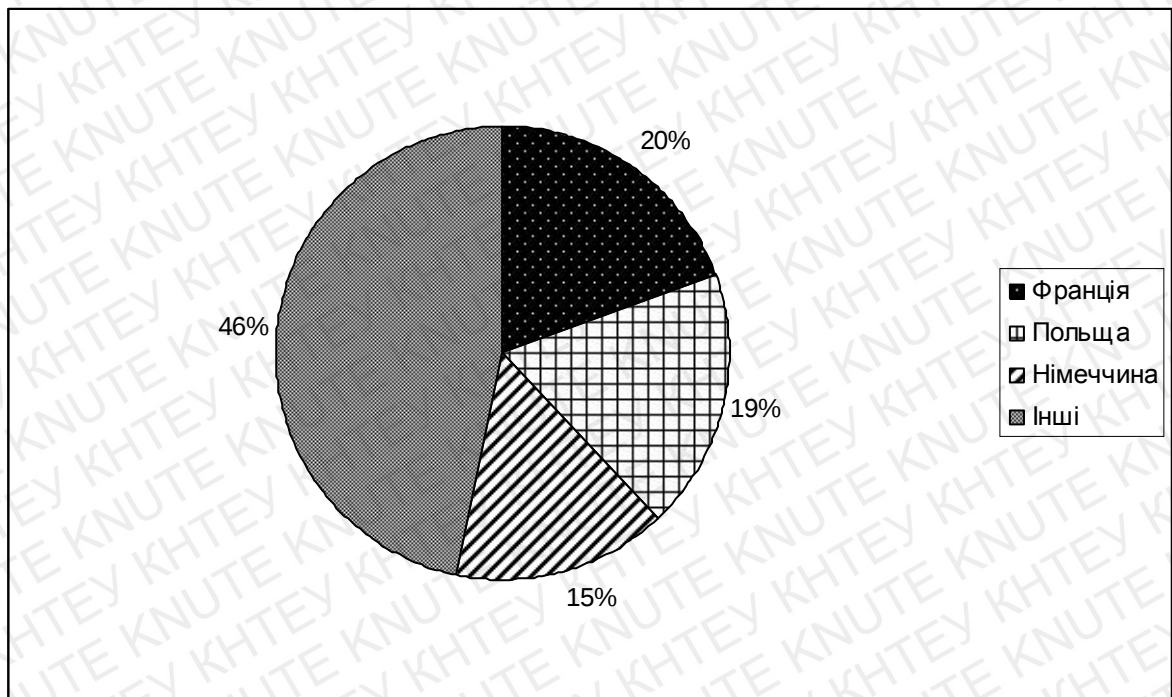

Рис. 1.3. Частка країн-імпортерів косметичних засобів в Україну в 2017 році, % [16]

За даними Державної фіскальної служби України (рис. 1.3) основними країнами-контрагентами імпорту косметичних засобів (в т. ч. і косметичних засобів для дітей) в Україну є Франція, частка якої в загальному обсязі складає 20%, Польща (19%) та Німеччина (15%). Сумарна частка решти країн-імпортерів в загальному обсязі імпорту косметичних засобів складає 46%.

Якщо розглядати основних країн, до яких Україна експортує косметичні засоби, то тут лідерами є Казахстан, Польща та Російська Федерація (рис. 1.4) [17].

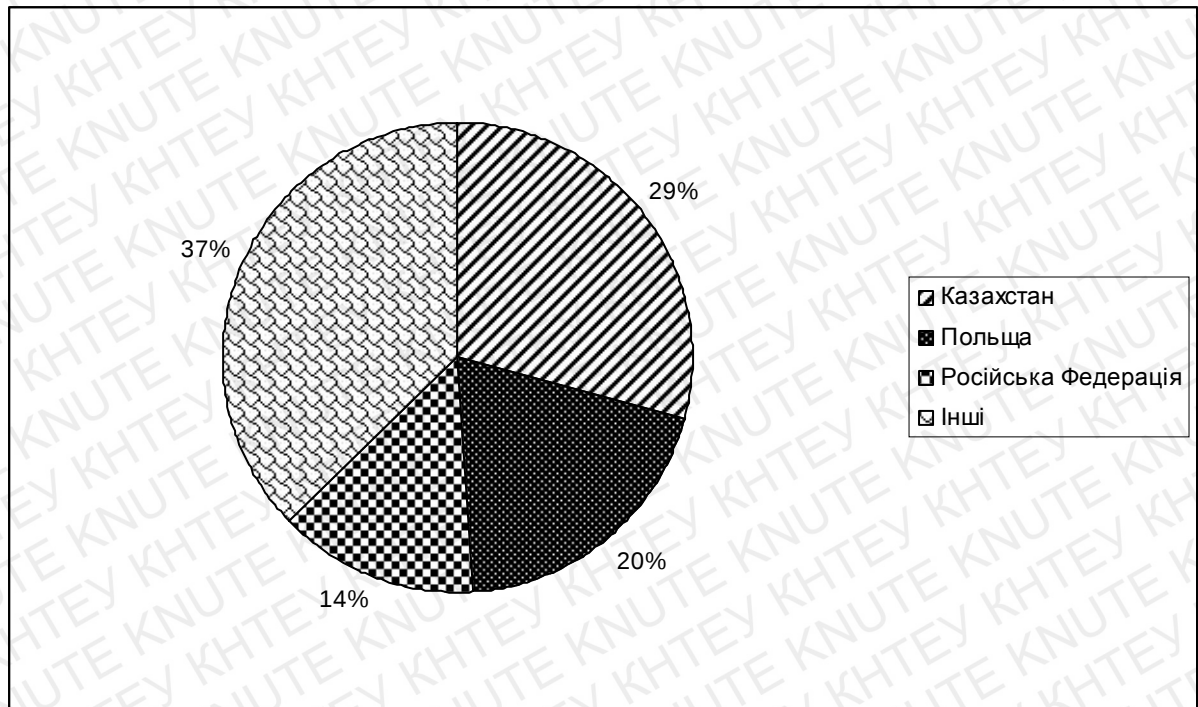

Рис. 1.4. Частка країн-експортерів косметичних засобів з України в 2017 році, % [17]

Частка експорту косметичних засобів до Казахстану складає 29% від загального обсягу, до Польщі – 20%, до Російської Федерації – 14%. Сумарна частка решти країн в загальному обсязі експорту вітчизняних косметичних засобів складає 37% [17].

Отже, успішний динамічний розвиток виробництва та реалізації косметичних засобів (включаючи косметичні засоби для дітей) є чинником розвитку галузі в Україні, джерелом підвищення доходів, стимулом до розвитку промисловості.

1.2. Аналіз класифікацій косметичних засобів для дітей

У останні десятиліття споживання косметичних товарів у всьому світі, у тому числі і в нашій країні, зростає. На українському ринку з'явилася величезна кількість нових товарів з новими споживними властивостями, багато невідомих раніше фірм, як зарубіжних, так і вітчизняних. Широкий асортимент, різноманітність косметичної продукції, звичайно, є позитивним

чинником, але часто вводить в оману при виборі того або іншого засобу. Інтенсивна і не завжди добросовісна реклама часто вводить в оману споживачів. На жаль, у вітчизняних публікаціях оцінку косметичних товарів часто дають не фахівці, а, як правило, журналісти, ґрунтуючись на своєму споживчому досвіді [18].

До косметичних товарів відносяться засоби (речовини або препарати), призначені для нанесення на тіло людини з метою очищення, захисту і надання привабливому зовнішньому вигляду. Косметичні засоби можуть мати профілактичну дію, але ніколи можуть бути лікувальними. Останні повинні призначати лікарі, а не вибирати самі споживач [19,20].

Єдина загальновизнана класифікація косметичних засобів нині відсутня. Не розроблений стандарт по класифікації і термінології косметичної продукції. Чітку класифікацію косметичних засобів провести дуже складно. Він ґрунтується зазвичай на властивостях, заявлених виробник і нерідко перебільшених в рекламних цілях. До загальних ознак класифікації слід віднести призначення, функціональну дію косметичних засобів: гігієнічна, косметична, декоративна, захисна, лікувально-профілактична і спеціальна. Тут слід орієнтуватися на їх головну функцію (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація косметичних засобів

Класифікаційна ознака	Класифікаційне угруповання	Види косметичних засобів
1	2	3
Функціональна дія	Гігієнічні (очищаючі)	Мило, шампуні
	Косметичні (зволожуючі, що живлять, тонізуючі)	Креми, лосьйони, преспіранти
	Декоративні	Пудра, помада
	Захисні	Креми для рук і тіла
	Лікувально-профілактичні	Зубні паста
	Спеціальні	Депілятори

Продовження табл. 1.1

1	2	3
Консистенція	Рідкі	Лосьйони, шампуні, лаки
	Емульсійні	Креми, шампуні
	Желеподібні	Креми, бальзами
	Мазеподібні	Креми, блиск
	Воскоподібні	Губні помади
	Порошкоподібні	Пудри, тіні
Тип шкіри, волосся	Для сухої шкіри (волосся)	Креми, шампуні
	Для нормальної шкіри (волосся)	Лосьйони
	Для жирної шкіри (волосся)	Молочко і ін.

Одним із видів косметичних засобів є косметичні засоби для дітей. В Україні відсутня чітка класифікація косметичних засобів для дітей. Але, на ринку України сформувались певні групи косметичних засобів для дітей:

- дитяче мило;
- косметичні засоби для купання;
- шампуні;
- дитячі креми; сіль для ванн;
- вологі серветки;
- дитяче масло;
- молочко для тіла [21,22].

Дитяче мило. Для догляду за шкірою дитини рекомендується використовувати крем-мило або рідке мило з нейтральним РН. Бажано, щоб до складу мила були включені такі інгредієнти, як екстракт ромашки або череди. При цьому від твердого мила багато фахівців радять відмовитися, тому що в ньому міститься луг, який часто викликає роздратування і сухість шкіри.

Косметичні засоби для купання. До них відносяться спеціальні пінки і гелі. До їх складу не повинні бути включені лужні компоненти на основі поверхнево-активних речовин (ПАР). Такі засоби для купання м'яко і

дбайливо очищають чутливу шкіру маленьких дітей, зберігаючи її водно-жировий баланс і оберігаючи від пересушування. Фахівці радять не застосовувати засоби для купання частіше двох разів на тиждень. А у випадку, якщо дитина є алергіком, їх краще замінити ваннами з лікарськими травами, наприклад, з ромашкою, чередою або чистотілом.

Шампуні. Дитячі шампуні відрізняються нейтральним РН. Вони не повинні сушити шкіру, подразнювати слизові оболонки, залишатися на волоссі. Починати застосування шампунів можна з двотижневого віку, використовувати їх можна, як і у випадку із засобами для купання, не частіше 2-х разів на тиждень [23].

Дитячі креми. Ці засоби повинні справлятися з кількома завданнями: зволожувати шкіру, живити і захищати її, а також запобігати розвитку запалень. У дитячій «косметичці» має бути два дитячих креми – для зими і для літа. Зимові креми досить жирні. Вони мають структуру «вода-масло». Такі засоби захищають ніжну дитячу шкіру в холодну погоду від обвітрювання. Для теплих і спекотних днів на шкіру маленьких дітей рекомендується наносити зволожуючі креми, що відрізняються більш легкою структурою «масло-вода». Крапельки масла в таких кремах знаходяться у водному середовищі. Вони добре вбираються в шкіру дитини, зволожуючи і живлячи її. Крім того, для дітей краще вибирати креми, які мають додаткові антибактеріальні та антисептичні властивості. Їх використання рідше призводить до розвитку алергії.

Сіль для ванни. Існують спеціальні дитячі солі для ванни з екстрактами лікарських трав. Ці засоби не тільки виробляють косметичний ефект, але і володіють седативними властивостями. Вечірні ванни з додаванням солі допомагають малюкам швидше засинати. Найчастіше це дуже важливо, наприклад, якщо у дитини ріжуться зуби або якщо вона страждає від кольок.

Вологі серветки. Ця сучасна розробка істотно полегшує життя багатьох батьків. Вологими серветками дуже зручно користуватися вдома, наприклад, для зміни підгузника. Незамінні вони і під час прогулянок. Але вибирати

вологі серветки треба правильно. Вони повинні бути м'якими, не мати різкого запаху. Зловживати ними також не варто. Обличчя і руки дитини все ж варто частіше мити водою, а не протирати вологими серветками.

Дитяче масло. Це косметичний засіб для малюків знадобиться батькам під час зміни підгузників, для проведення масажу, при очищенні вушок і носа. Крім того, дитяче масло допомагає видаляти скоринки з волосистої частини голови [24].

Молочко для тіла. У порівнянні з дитячими кремами молочко відрізняється більш легкою текстурою. Тому цей засіб ідеально підходить для зволоження ніжної дитячої шкіри, легко розподіляючись і вбираючись після купання. Для додаткової профілактики почервоніння подразнень до складу молочка для тіла часто додають екстракти лікарських трав.

Також можна класифікувати косметичні засоби для дітей за віковою ознакою:

- косметичні засоби для новонароджених та ясельного віку (від 0 до 3-х років),
- косметичні засоби дітей дошкільного віку (від 4 до 6 років);
- косметичні засоби дітей молодшого шкільного віку (від 7 до 10 років);
- косметичні засоби дітей старшого шкільного віку (від 11 до 14 років) [25].

При імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України, вони підлягають класифікації згідно з УКТЗЕД для подальшого визначення митної вартості та нарахування митних платежів [26].

Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності не передбачено окремої групи, до якої будуть входити всі косметичні засоби для дітей.

Так, наприклад, дитяче мило та засоби для купання класифікуються у VI розділі «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості», групі 34 «Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або

полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології», підгрупі 3401 «Мило; поверхнево-активні органічні речовини та мийні засоби, які застосовуються як мило, у формі брусків, брикетів або фігурних формованих виробів з вмістом або без вмісту мила; поверхнево-активні органічні речовини та засоби для миття шкіри у вигляді рідини або крему, розфасовані для роздрібної торгівлі, які містять або не містять мило; папір, вата, повсть, фетр та неткані матеріали, просочені або покриті (частково або повністю) милом чи детергентом». Далі класифікація дитячого мила та засобів для купання формою (брусок, пластівці, пластини, гранули) та агрегатним станом (рідкий або твердий). На рівні десяти знаків дитяче мило та засоби для купання класифікуються в залежності від призначення: очищення, зволоження, живлення, лікувальна дія тощо.

Дитячі шампуні класифікуються також в VI розділі, але в групі 33 «Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати», підгрупі 3305 «Засоби для догляду за волоссям». Основною класифікаційною ознакою в даному випадку виступає призначення товару – для догляду за волоссям. Деталізація на рівні десяти знаків відбувається за видом товару:

- 3305 10 00 00 – шампуні;
- 3305 20 00 00 – засоби для тривалого завивання або розпрямлення волосся;
- 3305 30 00 00 – лаки для волосся.
- 3305 90 00 00 – інші.

Дитячі креми згідно з УКТЗЕД також класифікуються в VI розділі «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості», групі 34 «Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології», підгрупі 3304 «Косметичні препарати або засоби для макіяжу та препарати для догляду за шкірою, крім

лікарських препаратів, включаючи сонцезахисні препарати або препарати для загару; засоби для манікюру та педикюру».

Що стосується дитячих кремів, то зазвичай, органами Державної фіскальної служби України вони відносяться до «кошикової позиції» – інші, яка підрозділяється на наступні підкатегорії:

- 3304 99 00 00 – інші.

До підгрупи 3304 також включається дитяче косметичне масло та молочко для тіла, код згідно з УКТЗЕД – 3304 99 00 00 [26].

Сіль для ванн класифікується також в VI розділі, групі 33 «Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати», підгрупі 3307 «Засоби, що використовуються перед голінням, під час гоління або після гоління; дезодоранти для тіла, препарати для приготування ванн, депілятори, інші парфумерні або туалетні і косметичні препарати, не включені до інших товарних позицій; дезодоранти для приміщень, ароматизовані або неароматизовані, з дезінфекційними властивостями або без них». Класифікація товарів товарної позиції 3307 наведена в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація товарів товарної позиції 3307 згідно з УКТЗЕД

<i>Код товару</i>	<i>Найменування товару</i>
3307 10 00 00	- засоби, що використовуються перед голінням, під час гоління або після гоління
3307 20 00 00	- дезодоранти для тіла та протипотові препарати
3307 30 00 00	- запашні (ароматичні) солі та інші препарати для приготування ванн
3307 41 00 00 3307 49 00 00	- препарати для ароматизації або дезодорування повітря приміщень, включаючи ароматизуючі препарати для проведення релігійних обрядів: - - "агарбатти" та інші ароматизуючі препарати, що розповсюджують запах під час горіння; - - інші.
3307 90 00 00	- інші

Як помітно з табл. 1.2, код дитячої солі для ванни згідно з УКТЗЕД на рівні десяти знаків має вигляд: 3307 30 00 00.

Вологі серветки для дітей класифікуються в VI розділі, групі 34 «Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології», підгрупі 3401 «Мило; поверхнево-активні органічні речовини та мийні засоби, які застосовуються як мило, у формі брусків, брикетів або фігурних формованих виробів з вмістом або без вмісту мила; поверхнево-активні органічні речовини та засоби для миття шкіри у вигляді рідини або крему, розфасовані для роздрібної торгівлі, які містять або не містять мило; папір, вата, повсть, фетр та неткані матеріали, просочені або покриті (частково або повністю) милом чи детергентом». Українською класифікацією товарів ЗЕД не передбачено окремого коду для дитячих вологих серветок, тому вони класифікуються в кошиковій позиції «інші». Код вологих серветок для дітей на рівні десяти знаків має вигляд 3401 19 00 00 [27].

Отже, основною проблемою є відсутність чіткої класифікації косметичних засобів для дітей, враховуючи те, що це – специфічний вид товару, попит на який протягом останніх років зростає. Згідно з УКТЗЕД косметичні засоби для дітей класифікуються в межах розділу VI «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості». Подальша класифікація залежить від призначення косметичного засобу, його агрегатного стану та частини тіла, до якого застосовуються засіб.

1.3. Нормативно-правове регулювання митних процедур при імпорті косметичних засобів для дітей

Нормативно-правова база, яка регулює переміщення товарів, у тому числі і косметичних засобів для дітей, через митний кордон України, включає

законодавчі акти, постанови Кабінету Міністрів України, відомчі нормативно-правові акти (рис. 1.5).

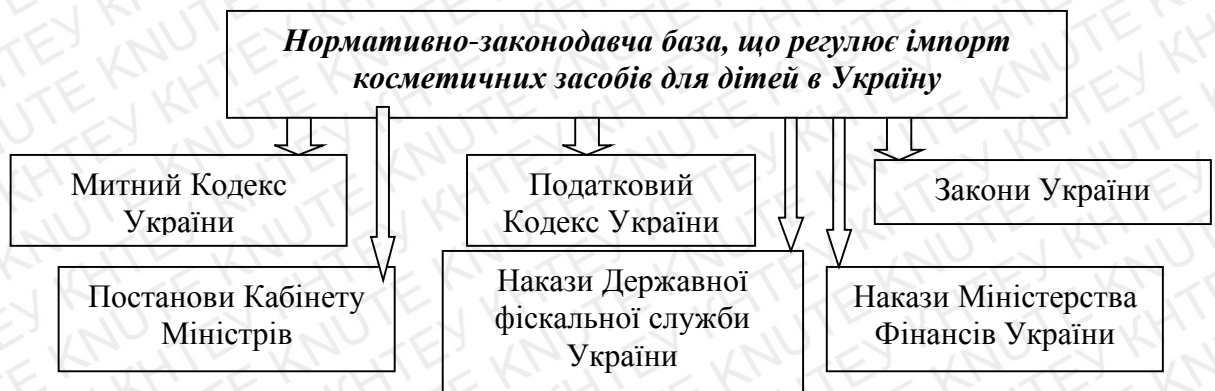

Рис. 1.5. Основні документи, що регулюють здійснення митних процедур косметичних засобів для дітей при їх імпорті на митну територію України

Основним нормативно-законодавчим документом, що регулює митні процедури косметичних засобів для дітей при їх імпорті на митну територію України є Митний кодекс України. Слід зазначити, що із прийняттям нової редакції Митного Кодексу України у 2012 року було гармонізовано основні положення національної нормативно-правової бази, що регулює порядок здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, з міжнародними нормами (оновлена редакція від 04.07.2018) [29].

В цьому нормативному документі вказується сфера застосування Митного кодексу, а також деталізуються основи державної митної справи в Україні, визначаються митні інтереси та митна безпека держави, регламентується порядок митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України [29].

Розділ «Митне оформлення» регулює процедуру митного оформлення косметичних засобів для дітей, визначає мету, місце, час та порядок здійснення цієї процедури. Також в цьому розділі описується процедура декларування косметичних засобів для дітей за митною декларацією, права та

обов'язки декларанта, розглядаються види митних декларацій та особливості їх застосування [29].

В розділі «Митна вартість та порядок її нарахування» приведені цілі та методи визначення митної вартості косметичних засобів для дітей при імпорті їх на митну територію України. Це є основою для нарахування митних платежів. Основним методом визначення митної вартості для косметичних засобів для дітей відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод – за ціною договору [29].

Також в Митному кодексі України наведені причини та мета застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД). Косметичні засоби для дітей при їх декларуванні підлягає класифікації, тобто у відношенні товарів визначаються коди відповідно до класифікаційних групувань, зазначених в УКТЗЕД. При митному контролі та оформленні цього товару митними органами здійснюється контроль правильності його класифікації згідно з УКТЗЕД.

Не менш важливою частиною Митного кодексу України є загальні положення щодо митних режимів. В цьому розділі наводиться перелік та характеристика всіх митних режимів, що можуть застосовуватись при переміщенні косметичних засобів для дітей через митний кордон України. Декларант має право обрати митний режим, у який він бажає помістити товари, з дотриманням умов такого режиму та у порядку, що визначені Митним кодексом України [29].

Поміщення товарів у митний режим здійснюється шляхом їх декларування та виконання митних формальностей, передбачених Митним кодексом України.

Закон України від 16.04.1991 № 959-12 «Про зовнішньоекономічну діяльність» (оновлена редакція від 03.01.2017) регулює експортно-імпортні операції косметичних засобів для дітей. Даним нормативно-правовим актом визначаються загальні поняття, що використовуються у сфері зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), які стосуються косметичних засобів

для дітей, а саме – господарська діяльність, імпорту товарів, зовнішньоекономічний договір (контракт), митне регулювання, товар. Також він пояснює питання, присвячені регулюванню ЗЕД, чітко визначає суб'єктів та види ЗЕД. Цей закон регулює питання захисту прав і інтересів держави в ЗЕД України, відповідальності в ЗЕД, визначає порядок врегулювання спорів в ЗЕД, а також обумовлює принципи митного регулювання при імпорті косметичних засобів для дітей [30].

Важливим нормативно-законодавчим актом, що регулює переміщення косметичних засобів для дітей через митний кордон України, є Закон України від 19.09.2013 № 584-18 «Про Митний тариф України» (оновлена редакція від 01.01.2018). Даний нормативно-правовий акт містить перелік ставок загальнодержавного податку – ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів. Ставки ввізного мита можуть встановлюватися або змінюватися виключно шляхом внесення змін до Митного тарифу України в порядку, визначеному законом [31]. Відповідно до цього Закону України визначаються пільгові та повні ставки мита при імпорті косметичних засобів для дітей в Україну. Для косметичних засобів для дітей, що імпортується в Україну згідно з Митним тарифом повна та пільгова ставка мита складає 6,5%. Згідно з Податковим Кодексом України ставка ПДВ складає 20%.

Доцільно також зауважити, що при імпорті косметичних засобів для дітей органи Державної фіскальної служби України керуються постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» (оновлена редакція від 14.10.2017).

Ця постанова визначає вимоги до оформлення і використання митних декларацій, на підставі яких декларуються товари, що переміщуються (в даному випадку імпортується) через митний кордон України підприємствами, та інші товари, що відповідно до законодавства України

декларуються шляхом поданням митної декларації, передбаченої для підприємств, а також порядок внесення змін до митних декларацій, їх відкликання та визнання недійсними. Цей документ визначає, що під час митного оформлення косметичних засобів для дітей застосовується:

- форми письмового декларування;
- оформлення митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа;
- заповнення періодичної митної декларації;
- заповнення тимчасової митної декларації;
- порядок підтвердження відомостей про вивезення товарів за межі митної території України;
- порядок внесення змін до митної декларації та її відкликання;
- порядок визнання декларацій недійсними тощо [32].

Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» визначає порядок заповнення митних декларацій (МД) при імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України. Зокрема, в ньому деталізовано порядок заповнення граф митних декларацій відповідно до обраного митного режиму. Цей Наказ визначає правила заповнення граф митних декларацій на бланках єдиного адміністративного документа форми МД-2.

Митним органам не допускається встановлювати порядок заповнення граф МД і визначати особливості заповнення граф МД, відмінні від визначених даним наказом [33].

Не менш важливим документом, що застосовується при митному контролі та митному оформленні імпорту косметичних засобів для дітей, є наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій». Даним нормативно-правовим актом затверджуються найрізноманітніші

класифікатори, що необхідні при декларуванні косметичних засобів для дітей. Класифікатори, затверджені в даному нормативному документі, застосовуються при митному оформленні (декларування) для спрощення митних процедур при імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України. Серед основних слід виділити класифікатори: типів декларацій, митних режимів, умов поставки, характерів угод, видів транспорту, видів упаковок, документів, способів розрахунку, типів контейнерів, одиниць вимірювання, митних формальностей, виконання митних формальностей, заходів гарантування тощо [34].

Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» визначає перелік митних формальностей, а також митних процедур, що виконуються при переміщенні косметичних засобів для дітей через митний кордон України. Митні формальності можуть включати в себе як перевірку митних декларацій на правильність внесених даних, так і на правильність форми декларації (верифікація). Також до митних процедур належить перевірка та контроль косметичних засобів для дітей, що ввозяться на митну територію України [35].

Зокрема, в зазначеному наказі наводиться перелік документів, що застосовуються при виконанні митних формальностей при імпорті косметичних засобів для дітей за митною декларацією; порядок подання митної декларації; виконання митних формальностей за митною декларацією, заповненою у звичайному порядку; особливості виконання митних формальностей за попередньою декларацією; внесення змін або відкликання митної декларації. Також наводиться порядок оформлення картки відмови, а також як додатки до цього наказу виступають бланки встановленого зразка вищенаведених документів.

Необхідно зазначити, що згідно зі статтею 319 Митного кодексу, косметичних засобів для дітей, що переміщуються через митний кордон підлягає державному санітарно-епідеміологічному контролю [29]. Перелік товарів, які підлягають державному контролю, види і форми контролю у разі переміщення товарів через митний кордон України, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05.10.11 № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України». Згідно з цією постановою косметичних засобів для дітей, що переміщується через митний кордон України, крім митного контролю, підлягає санітарно-епідеміологічному контролю. Підтвердженням проведення санітарно-епідеміологічного контролю є наявність на товаросупровідних документах відповідних штампів [36].

Отже, існує велика кількість законів та підзаконних актів, що регулюють порядок переміщення косметичних засобів для дітей через митний кордон України, процедури митного контролю та митного оформлення, до основних таких документів належать:

- Митний Кодекс України;
- Закон України «Про Митний тариф України»;
- Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»;
- Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа»;
- Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа»;
- Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій»;

- Постанова КМ України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.11 № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України».

1.4. Регламент та процедура експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях

Порядок проведення експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях регламентується Митним кодексом України, главою 50 «Митні експертизи».

Відповідно до вищезгаданого нормативного документу, митна експертиза – це спеціальне науково-практичне дослідження, яке проводиться експертом з метою вирішення задач митної справи.

Експертиза призначається, як зазначено у ст. 380 Митного кодексу України, якщо для з'ясування питань, що виникають у справі про порушення митних правил, виникла потреба у спеціальних знаннях з окремих галузей науки, техніки, тощо.

При здійсненні експертизи в митних цілях вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру [28].

Дослідження (аналізи, експертизи) проводяться експертами Департаментом податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України або інших експертних установ (організацій), призначених митним органом.

Експерт повинен мати базову відповідну освіту, знати основи митної справи, експертизи, знати ринкову кон'юнктуру стосовно досліджуваних матеріалів і виробів, а також повинен мати високу кваліфікацію. Кваліфікація експерта залежить від його інформаційної активності і компетентності — професійної, кваліметричної і культурної.

Об'єктами експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях є матеріалізовані джерела інформації:

- товари і предмети, що переміщуються через кордон, а також їх проби, відібрані для дослідження;
- товаросупровідні документи (митні, нормативні, фінансові), що використовують при митному оформленні і контролі.

В даному випадку об'єктами митної експертизи є зразки косметичних засобів для дітей та товаросупровідні документи [28,36].

Предметом митної експертизи косметичних засобів для дітей є як загальні проблеми митної справи, так і конкретні факти і обставини процедури митного контролю. Експертиза проводиться з метою встановлення характеристик, визначальних для:

- класифікації косметичних засобів для дітей згідно з УКТЗЕД;
- перевірки задекларованої митної вартості косметичних засобів для дітей;
- встановлення країни походження косметичних засобів для дітей;
- визначення виду, стану, призначення об'єкта митного контролю;
- оцінки ринкової вартості відповідно до виду;
- ідентифікації достовірності митних печаток, штампів та інших засобів митного забезпечення;
- визначення хімічного складу косметичних засобів для дітей.

До складу експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях входять такі види експертиз:

1) Ідентифікаційна експертиза. Проводиться з метою визначення приналежності косметичних засобів для дітей до однорідної групи товарів або до контрольованого переліку товарів, встановлення індивідуальних ознак товару, відповідності товару зазначеним якісним характеристикам і технічному опису і повинна відповісти на питання:

- до якого класу або групи однорідних товарів належить даний товар;

- визначення найменування і приналежності товару (невідомого об'єкта), зокрема до виробів (речовин), ввезення/вивезення яких обмежено або заборонено;

- визначення відповідності косметичних засобів для дітей якісним характеристикам і технічному опису на нього [36].

2) Хімічна експертиза. Проводиться з метою визначення хімічного складу, кількісного співвідношення різних хімічних сполук спрямованого на дослідження об'єкта і повинна відповісти на питання:

- визначення хімічного складу об'єкта;
- наявність елементів, що визначає належність до певних груп товарів, які підлягають спеціальному контролю (дорогоцінні метали, наркотичні засоби і сильнодіючі отруйні речовини, озоноруйнівні речовини, спирт етиловий і т. ін.);

- визначення вмісту компонентів в об'єкті;
- ідентифікація косметичних засобів для дітей за хімічним складом і співвідношенням компонентів в ньому [37].

3) Технологічна експертиза. Проводиться з метою визначення можливості надання косметичних засобів для дітей митного режиму переробки на (або поза) митній території України і під митним контролем і має відповісти на питання:

- визначення норм виходу продуктів переробки під час переробки конкретного виду сировини;

- визначення витрат сировини під час одержання даного продукту;
- ідентифікації сировини у продукті переробки: чи є процес переробки безперервним технологічним процесом;

- визначення країни походження косметичних засобів для дітей;
- визначення (уточнення або підтвердження) технології виробництва, наданого для дослідження косметичних засобів для дітей;

- визначення повноти використання сировини під час виготовлення косметичних засобів для дітей [38].

4) Матеріалознавча експертиза. Проводиться з метою визначення належності косметичних засобів для дітей до конкретного класу речовин, виробів або матеріалів і відповідає на питання:

- з якого матеріалу виготовлено спрямовані на дослідження косметичних засобів для дітей;
- які фізичні, хімічні та механічні властивості косметичних засобів для дітей;
- визначення технологічних критеріїв, що впливають на класифікацію косметичних засобів для дітей [39].

5) Товарознавча вартісна експертиза. Проводиться з метою визначення вартості косметичних засобів для дітей на підставі їх якісних показників, основних властивостей і факторів і відповідає на питання:

- визначення митного найменування косметичних засобів для дітей згідно з УКТЗЕД;
- визначення якісних показників косметичних засобів для дітей, що впливає на його вартість;
- яка оптова ринкова вартість косметичних засобів для дітей [40].

Експертиза косметичних засобів для дітей складається з декількох етапів, пов'язаних між собою.

Митний кодекс передбачає в рамках процедур митного контролю та митного оформлення у разі потреби залучати для здійснення експертизи косметичних засобів для дітей спеціалістів та експертів Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України [28].

Коли виникають питання при імпорті косметичних засобів для дітей уповноважена особа митної установи робить запит до Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України про проведення експертизи в митних цілях.

На даному етапі дослідження необхідним буде розглянути схему організації проведення експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях. Дана схема складається з декількох етапів (рис. 1.6).

СХЕМА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІТЕЙ В МИТНИХ ЦІЛЯХ

Рис. 1.6. Етапи проведення експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях

В ході проведення митної експертизи взяті проби косметичних засобів для дітей під митним забезпеченням разом з актом про їх взяття доставляються до Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України або до іншої експертної установи для проведення досліджень.

За результатами проведеної експертизи косметичних засобів для дітей експерт готує висновок, у якому зазначаються :

- 1) місце і дата проведення експертизи;
- 2) ким і на підставі якого документа проводилося експертиза;
- 3) запитання, поставлені перед експертом;
- 4) об'єкти експертизи;
- 5) матеріали і документи, надані експерту;
- 6) зміст та результати експертизи із зазначенням методів їх проведення;
- 7) оцінка результатів експертизи, висновки та їх обґрунтування [41].

Таким чином, експертиза в митних цілях при переміщенні косметичних засобів для дітей через митний кордон України є надзвичайно важливою, оскільки при її здійсненні вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру.

Визначено, що експертиза косметичних засобів для дітей в митних цілях – це комплексне дослідження, яке потребує визначення окремих показників. Однак, в сукупності, ці показники дозволяють вирішити низку проблем, які виникають при імпорті косметичних засобів для дітей через митний кордон України.

РОЗДІЛ 2

ЕКСПЕРТИЗА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІТЕЙ В МИТНИХ ЦІЛЯХ

2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень

Проаналізувавши структуру імпорту косметичних засобів для дітей, було обрано для проведення експертизи продукцію, що досить часто стає об'єктом зовнішньоекономічних операцій. Для проведення експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях було обрано 5 зразків дитячих шампунів, що імпортуються в Україну:

- ТМ «Johnson's baby» (США);
- ТМ «Chicco» (Італія);
- ТМ «Вухатий нянь» (Росія);
- ТМ «Маленька фея» (Росія);
- ТМ «IBER».

Характеристику досліджуваних зразків дитячих шампунів згідно з товаросупровідною документацією наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Характеристика досліджуваних зразків косметичних засобів для дітей (шампунів)

Найменування виробу	Місткість, мл	Торгова марка	Країна виробництва	Кількість, шт.
Зразок №1 – дитячий шампунь	500	ТМ «Johnson's baby»	США	420
Зразок №2 – дитячий шампунь	750	ТМ «Chicco»	Італія	400
Зразок №3 – дитячий шампунь	500	ТМ «Вухатий нянь»	Росія	240
Зразок №4 – дитячий шампунь	500	ТМ «Маленька фея»	Росія	200
Зразок №5 – дитячий шампунь	750	ТМ «IBER»	Іспанія	480

Експертиза дитячих шампунів в митних цілях при їх імпорті на митну територію України проводилась згідно положень глави 50 Митного кодексу України (МКУ) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД (рис. 2.1)

Рис. 2.1. Схема проведення досліджень косметичних засобів для дітей

При митному оформленні імпорту косметичних засобів для дітей (МД №100110/2018/309691, Додаток А) суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Овермікс» (Україна) з Іспанії, за результатами аналізу поданих для митного оформлення цих товарів документів згідно Автоматизованої системи аналізу та управління ризиками (далі – АСАУР), посадовими особами Відділу митного оформлення Одеської митниці ДФС було прийнято рішення про проведення експертизи з метою:

- ідентифікації товарів та визначення їх коду згідно з УКТЗЕД;
- визначення фактичних технічних характеристик косметичних засобів для дітей, що були зазначені в технічних та експлуатаційних документах, щоб підтвердити їх відповідність даним виробників, а також відповідність вимогам ДСТУ 4315-2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», оскільки вимоги до якості товарів, передбачені зовнішньоекономічним контрактом на їх постачання в Україну, визначені саме як норми цього нормативного документу [42].

Визначення цих показників мало на меті обґрунтування або заперечення значно нижчої митної вартості косметичних засобів для дітей у порівнянні з іншими зразками імпортованих товарів.

З метою ідентифікації та визначення правильності класифікації косметичних засобів для дітей ТОВ «Овермікс» за МД №100110/2018/309691 було досліджено ідентифікаційні показники товарів, визначені згідно Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності товарів.

Основними показниками косметичних засобів для дітей, визначальними для правильності класифікації товарів є:

- зовнішній вигляд;
- колір;
- запах;
- водневий показник рН;

- масова частка ПАР;
- масова частка хлоридів;
- пінне число;
- стійкість піни.

Відбирання проб проводили згідно з ГОСТ 29188.0. Об'єм об'єднаної проби засобів складала не менше ніж 500 см³ (г) [43].

Зовнішній вигляд, колір та запах визначали згідно з ГОСТ 29188.0-2014 «Продукція парфумерно-косметична. Правила приймання, відбір проб, методи органолептичних досліджень» [43].

Водневий показник косметичних засобів для дітей визначали згідно з ГОСТ 29188.2-91 «Вироби косметичні. Метод визначення водневого показника рН». Цей стандарт поширюється на косметичні вироби та встановлює метод визначення водневого показника рН, заснований на вимірюванні різниці потенціалів між двома електродами (вимірювальним і порівняння), зануреними в досліджувану пробу [44].

У косметичних засобах для дітей вимірювання проводили у водній витяжці: 10,00 г продукту поміщають в склянку, додають 90 см дистильованої води, нагрівають при перемішуванні до температури (80 ± 2) °С до повного руйнування емульсії (виділення масляного шару), охолоджують до (20 ± 2) °С, відділяють водний шар і вимірюють в ньому рН.

Приготований розчин или рідкий продукт поміщають в стакан місткістю 50 см³, кінці електродів занурюють в досліджувану рідину. Електроди не повинні торкатися стінок і дна склянки. Значення рН знімають за шкалою рН-метра.

Масову частку ПАР визначали за методом, описаним в СТ РЕВ 2542-80 «Шампуні для миття волосся і ванн. Метод визначення масової частки поверхнево-активної речовини». Метод полягає в екстрагуванні органічних речовин етиловим спиртом з подальшою відгоном розчинника і зважуванням залишку [45].

5 г шампуню поміщали в хімічний стакан місткістю 250 см^3 і екстрагували порціями гарячого етилового спирту та 60°C 1 раз 50 см^3 і двічі по 25 см^3 . Екстракт фільтрували безводним сульфатом натрію в конічну колбу місткістю 200 см^3 , попередньо висушеною при 80°C , відганяли розчинник, осад в колбі висушували при температурі 80°C , потім зважували пробу. Обрахунок результатів проводили за формулою (2.1):

$$X = m/m_1 \cdot 100,$$

де m – маса сухого залишку, г;

m_1 – маса наважки проби, г.

Масову частку хлоридів визначали за методом описаним в ГОСТ 26878-86 «Шампуні для догляду за волоссям і для ванн. Метод визначення вмісту хлоридів» [46].

Пробу для аналізу розчиняли у воді. Додавали кілька крапель розчину фенолфталеїну і нейтралізували розчином гідроксиду натрію до отримання слабо-рожевого забарвлення. Кількісно переносили розчин в мірну колбу місткістю 1000 см^3 з притертою пробкою і доливали водою до мітки. Ретельно перемішували і переносили піпеткою 25 см^3 цього розчину в ємність для титрування, додавали 10 см^3 води, 15 см^3 хлороформу і 10 см^3 розчину змішаного індикатора. Титрували розчином бензотоніуму хлориду.

Визначення пінного числа та стійкість піни проводились за ГОСТ 22567.1-77 «Засоби миючі синтетичні. Метод визначення піноутворюючої здатності». Для шампунів і при застосуванні стандарту піноутворюючу здатність визначали по висоті стовпа піни в міліметрах, виміряної через 30 с, а стійкість піни визначають по висоті стовпа піни, яка вимірюється через 5 хв [47].

Отже, було визначено об'єкт, предмет та мету дослідження. Також було розроблено схему організації теоретичних та практичних досліджень косметичних засобів для дітей, що імпортуються на митну територію України. Відповідно до чинної нормативної документації встановлено та розглянуто методи досліджень косметичних засобів для дітей.

2.2. Товарознавча характеристика асортименту косметичних засобів для дітей на ринку України

Товарний асортимент – це підбір або набір різноманітних товарів, об'єднаних певною споживчою, торговою або виробничою ознакою. Асортимент будь-якого товару (в т. ч. і косметичних засобів для дітей) формується з імпоротної та вітчизняної продукції [48].

Будь-яка дитяча косметика повинна дбайливо і ніжно очищати і зволожувати шкіру дитини, сприяти загоєнню попірлостей і оберігати шкіру від негативного впливу навколишнього середовища.

Сьогодні на полицях магазинів і аптек широкий вибір косметичних засобів для дітей. Це різні креми, серветки, емульсії, шампуні, засоби для купання, мила, лосьйони для тіла, засоби по догляду після перебування на сонці, масажні масла і пр.

Ще зовсім недавно, ринок дитячої косметики особливою різноманітністю не відрізнявся, а найвідомішою з зарубіжних марок була косметика «Johnson baby», яка широко рекламувалася. Вітчизняний ринок косметичних засобів для дітей особливою різноманітністю не відрізнявся, і мало хто знав, що існує багато косметичних ліній за кордоном, засобів по догляду для дітей.

Останнім кілька років, на ринку України з'явилося безліч косметичних засобів для дітей. Російські та українські косметичні концерни, у яких не було косметики для дітей, запропонували свої розробки, а інші розширили асортимент [49].

Ринок дитячої косметики, мабуть, один з найскладніших. Велика конкуренція серед виробників косметичних засобів для дітей, розкид цін, якість продукції, різноманітність засобів дезорієнтують споживача.

Сьогодні існують певні вимоги до всіх дитячих косметичних засобів: гіпоалергенність, натуральна основа, відсутність штучних фарбників, а для миючих засобів – нейтральне значення рН. Саме тому, рецептура

косметичних засобів для дітей, незалежно від країни і фірми-виробника, багато в чому однакова [50].

Серед усього асортименту косметичних засобів для дітей можна виділити такі групи:

- косметичне молочко, лосьйони;
- захисні креми і креми для догляду за шкірою;
- рослинні масла;
- присипки і пудри;
- піна для купання;
- шампунь для немовлят «Без сліз»;
- дитяче мило;
- серветки.

Молочко для немовлят очищає шкіру після туалету, зволожує і захищає шкіру малюка від подразнень. Покращуючи захисні функції шкіри, і відновлюючи її ввідно-ліпідний баланс, молочко пом'якшує шкіру, зменшує ризик появи почервоніння і знімає роздратування.

Рекомендують користуватися молочком протягом усього дня, під час зміни підгузників, замість мила і води, для очищення шкіри обличчя і тіла.

Деякі виробники додають супутні речовини в дитяче молочко, які сприятливо позначаються на стані шкіри дітей. Так, наприклад, алантоїн, підвищує еластичність шкіри, кератин – зміцнює її, а вітаміни А і Е нормалізують обмін речовин в клітинах [51].

Для повного очищення шкіри після нанесення молочка, рекомендують користуватися освіжаючим очищаючим лосьйоном. Це освіжаюча рідина, яка не повинна містити спирту. Лосьйон зазвичай видаляє залишки забруднення з шкіри. Не всі лінії по догляду за немовлятами випускають цей продукт. Існують лінії, де випускаються спеціальні рідини, або молочко, які не вимагають змивання після нанесення. Лосьйони, як і молочко, зволожують і пом'якшують шкіру, залишаючи слід чистоти і свіжості.

Для максимальної зручності, деякі компанії, додають молочко або лосьйони в очищаючі серветки.

Усі дитячі креми поділяються в основному на:

1. Захисні (головна функція яких - захист шкірних покривів від несприятливих зовнішніх впливів, сонця, морозу, вітру, зайвої вологи). Захисні креми допомагають запобігти попрілості, почервоніння на шкірі малюків.

До складу багатьох профілактичних кремів входить невелика кількість оксиду цинку, який володіє загоюючими властивостями, або всілякі масла (авокадо, календули, ромашки, виноградних кісточок тощо), які живлять, сприяють регенерації шкіри, а так само – алантоїн, вітаміни та ін. Біологічно активні компоненти захищають шкіру дитини від холодного вітру і негоди взимку, запобігаючи її пересиханню та лущенню. Пом'якшуючі, ізолюючі і антибактеріальні компоненти таких кремів, утворюють захисний бар'єр на поверхні шкіри, тим самим, знімаючи роздратування і «обмежуючи» контакт шкіри з несприятливим і факторами середовища. Ці креми так і називаються: захисний крем під підгузники, крем від негоди, мазь для профілактики пелюшкового дерматиту та пр.

2. Зволожуючі, протизапальні креми, які знімають подразнення, заспокоюють, пом'якшують шкіру дитини. Для збереження балансу шкіри, рекомендується наносити зволожуючі креми, які містять масла, зволожуючі і сонцезахисні компоненти, вітаміни. Такі креми наносять на відкриті ділянки тіла під час прогулянки.

Шкіра немовлят і маленьких дітей дуже чутлива і відчуває нестачу меланіну, тому їм вкрай необхідний захист від сонця. Серйозні косметичні компанії випускають цілі «сонцезахисні серії» для дітей різного віку з різними UVA-, UVB-фільтрами, які поглинають небезпечне сонячне випромінювання [52].

Сонцезахисні креми оберігають шкіру від почервоніння, опіків, депігментації, обезводнення і порушення еластичності. Такі засоби наносяться за 15 - 20 хвилин до прогулянки, або відпочинку на пляжі. У такі креми додають фактори захисту для безпечного перебування малюка на сонці (не менше 15 - 20), вітаміни, масла.

Дитячі крему після засмаги наносяться на шкіру при виникненні почервоніння, лущення, опіках. Вони сприяють швидкому відновленню балансу шкіри і загоєнню дрібних ранок

Щоб уникнути роздратування при контакті з водою, попрілості на шкірі малюка перед купанням необхідно змащувати тонким шаром очищаючого масла. Масло ніжно очищає шкіру, пом'якшує і дезінфікує її. Педіатри рекомендують змащувати себорейні скориночки на голові малюків маслом, за 20-30 хвилин до купання.

Масло можна застосовувати і після купання, натираючи ними все тіло дитини. Масло необхідно для пом'якшення і зволоження шкіри після ванни, для очищення вушок і носа малюка. Масла використовуються для догляду за сухою, лущиться шкірою. Спеціальні зволожуючі олії використовують при масажу і гімнастиці з 1,5 місяців [53].

До складу дитячих очищаючих масел часто входить олія зародків пшениці, яке зволожує, живить і сприяє регенерації шкіри.

Останньою новинкою на ринку косметичних засобів для дітей, стали ароматичні масла для малюків. Масла випускають, як окремий продукт, або додають в сіль і пінки для ванн. Ці масла вживають для гігієнічних ванн – розслаблення дитини, підвищення тону, поліпшення настрою і, з лікувальною метою (при шкірних проблемах, при здутті живота, перед сповиванням).

Присипки використовують для підсушування шкіри малюків, при проблемах пелюшкового дерматиту та подразненнях. Дитяча присипка вбирає надлишки вологи і оберігає шкіру від попрілостей.

Дитячі присипки виготовляють на основі чистого мінерального тальку без барвників та консервантів. До складу деяких сортів пудри входить цинк, який володіє загоюючими властивостями [54].

Не можна використовувати разом пудри-присипки і масла-креми. Щоб уникнути роздратування, надлишки присипки необхідно видаляти з поверхні шкіри. Ці засоби містять різні натуральні компоненти, які підходять дітям з народження, вони не викликають сліз при попаданні в очі, зберігають природний захисний шар шкіри, мають протизапальну, антисептичну і протиалергічну дію. Засоби для купання захищають шкіру дітей від висихання і усувають лущення.

До складу засобів для купання додають екстракти рослин – череди, ромашки, календули, зародків пшениці і пр.

Для перших волосків малюків виробляються м'які шампуні, які не щипають очі – формула «Без сліз». Такі засоби не містять мила і барвників.

Дитячі шампуні ніжно очищають волосся і шкіру голови дитини завдяки рослинним миючим компонентам, які живлять цибулини і покращують структуру волосся.

Дитячий шампунь повинен полегшувати розчісування волосся після миття і підходити для частого застосування. Як правило, всі дитячі шампуні, як і піни для ванни проводяться з додаванням рослинних екстрактів – череди, ромашки, календули, зародків пшениці та ін. Шампуні деяких західних фірм містять більш екзотичні компоненти, наприклад, витяжку з авокадо, білки насіння сої тощо. Часто випускають шампуні для малюків від 6 місяців і старше, а є шампуні для дітей від 2-3 років.

Дитяче мило не повинно містити речовин, здатних викликати роздратування шкіри. До них відносяться луги, барвники та ароматизатори. При розчиненні у воді, мило утворює ніжну емульсійну піну, яка ніжно очищає шкіру дитини, має протимікробну, протизапальну та профілактичне протигрибкову дію. Косметологи рекомендують, щоб мило для дітей було на м'якій миючій основі. Тверде мило, навіть якщо воно з пом'якшувачами

добавками, все одно робиться на основі луку (за винятком дуже дорогого імпортного мила, виготовленого з милка рослинних компонентів).

Дуже часто дитяче мило містить норковий жир і пальмове масло, які очищають, пом'якшують і звожують ніжну шкіру.

У рідинних структурах можливе створення нейтрального середовища або близькою до кислого. Рідке мило входить до складу багатьох косметичних серій для дітей [55].

Дитяче мило, як правило, насичують вітамінами, поліпшують водний баланс шкіри малюка, рослинними екстрактами, що володіють протизапальними і пом'якшуючими властивостями та гліцерином.

Як було зазначено раніше, основними вітчизняними торговельними марками, які реалізують косметичні засоби для дітей, є: ТМ «Карапуз», ТМ «Galinka», ТМ «Пупсик», ТМ «Бімбо», ТМ «Green & Clean Professional», ТМ «Тортилла», ТМ «Mother's Touch», ТМ «Alenka» (рис. 2.2).

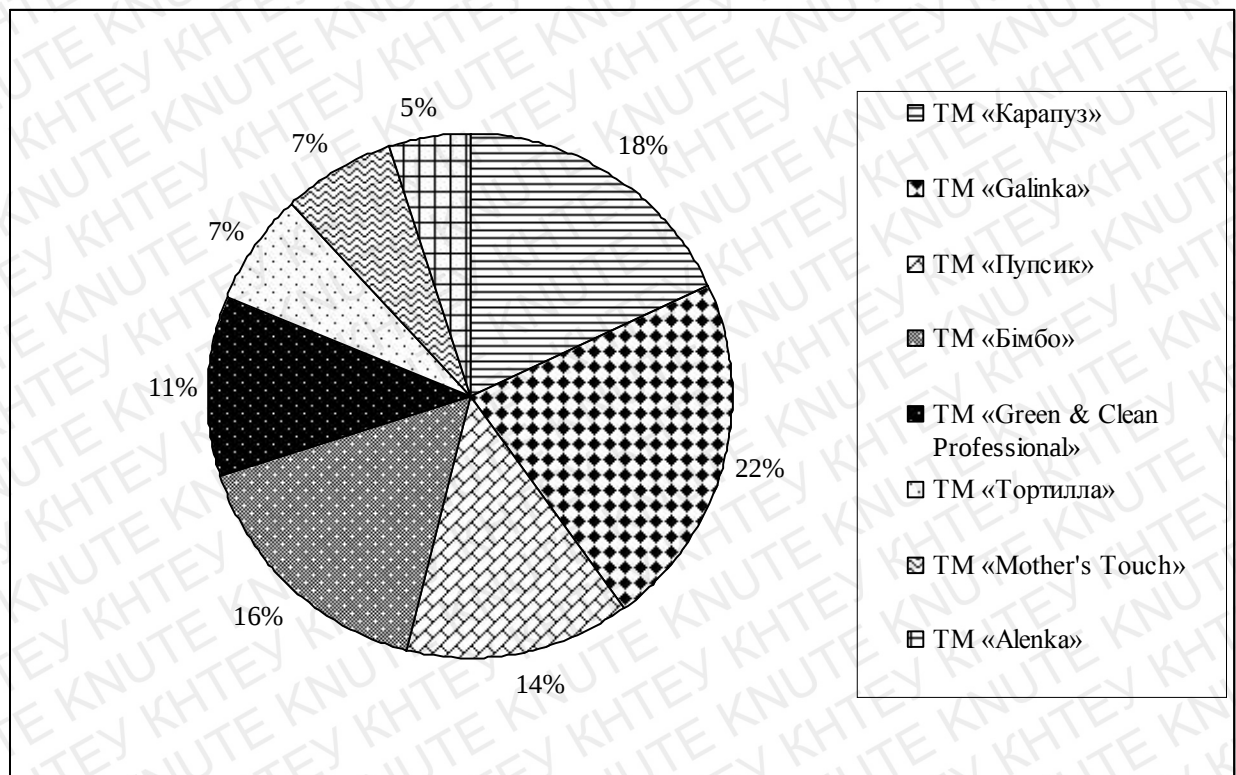

Рис. 2.2. Структура асортименту вітчизняних торговельних марок косметичних засобів для дітей у 2018 році, %

В загальній структурі вітчизняних косметичних засобів для дітей найбільшу частку маю ТМ «Galinka» (22 %), ТМ «Карапуз» (18%) та ТМ «Бімбо» (16%). На другому місці ТМ «Пупсик» (14%), на третьому – ТМ «Green & Clean Professional» (11%).

Також на ринку України реалізуються косметичні засоби для дітей закордонного виробництва: ТМ «Saraya» (Японія), ТМ «Bubchen» (Німеччина), ТМ «Johnson's baby» (США), ТМ «Chicco» (Італія), ТМ «Hipp» (Швейцарія), ТМ «Mommy Care» (Ізраїль), ТМ «Вухатий нянь» (Росія), ТМ «Маленька фея» (Росія), ТМ «Дракоша» (Росія), ТМ «Sanosan» (Німеччина) (рис. 2.3).

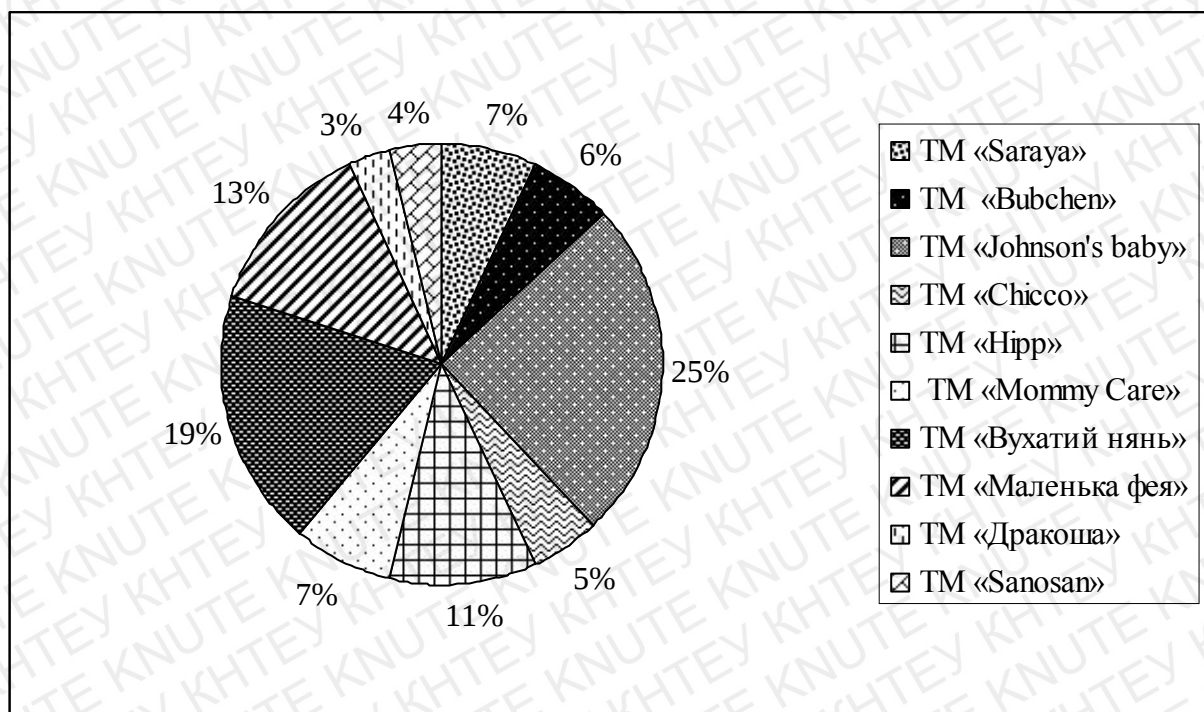

Рис. 2.3. Структура асортименту закордонних торговельних марок косметичних засобів для дітей у 2018 році, %

Серед закордонних торговельних марок косметичних засобів для дітей найбільшу частку займають товари ТМ «Johnson's baby» (25%), ТМ «Вухатий нянь» (19%) та ТМ «Маленька фея» (13%). Також значний обсяг товарів (11%) має ТМ «Hipp». Решта вищезазначених торговельних марок мають

меншу частку в загальній структурі асортименту закордонних торговельних марок косметичних засобів для дітей [56].

Розглянемо структуру асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby». ТМ «Johnson's baby» – американська торговельна марка засобів по догляду за дітьми, яка належить компанії Johnson & Johnson. До косметичних засобів ТМ «Johnson's baby» входять:

- засоби для миття і купання;
- догляд за волоссям;
- крем;
- молочко;
- олія;
- вологі серветки;
- мило;
- засоби для зміни підгузника [57].

Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby» за типом продукту наведена на рис. 2.4.

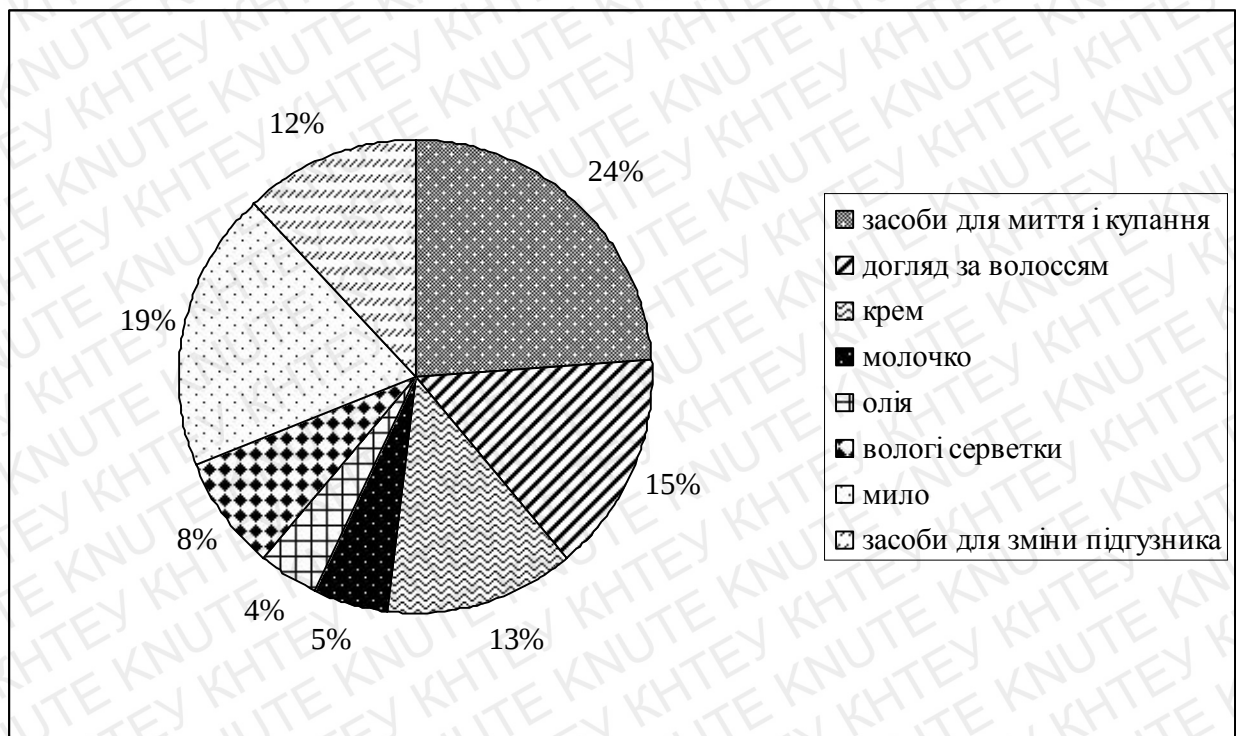

Рис. 2.4. Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby» за типом продукту, %

В структурі асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby» (рис. 2.4) за типом продукту найбільшу частку займають засоби для миття і купання (24%), на 3% менше займає мило (19%). На третьому місці в загальному обсязі косметичних засобів для дітей засоби для догляду за волоссям (15%) та креми (13%).

Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby» за віком наведена на рис. 2.5.

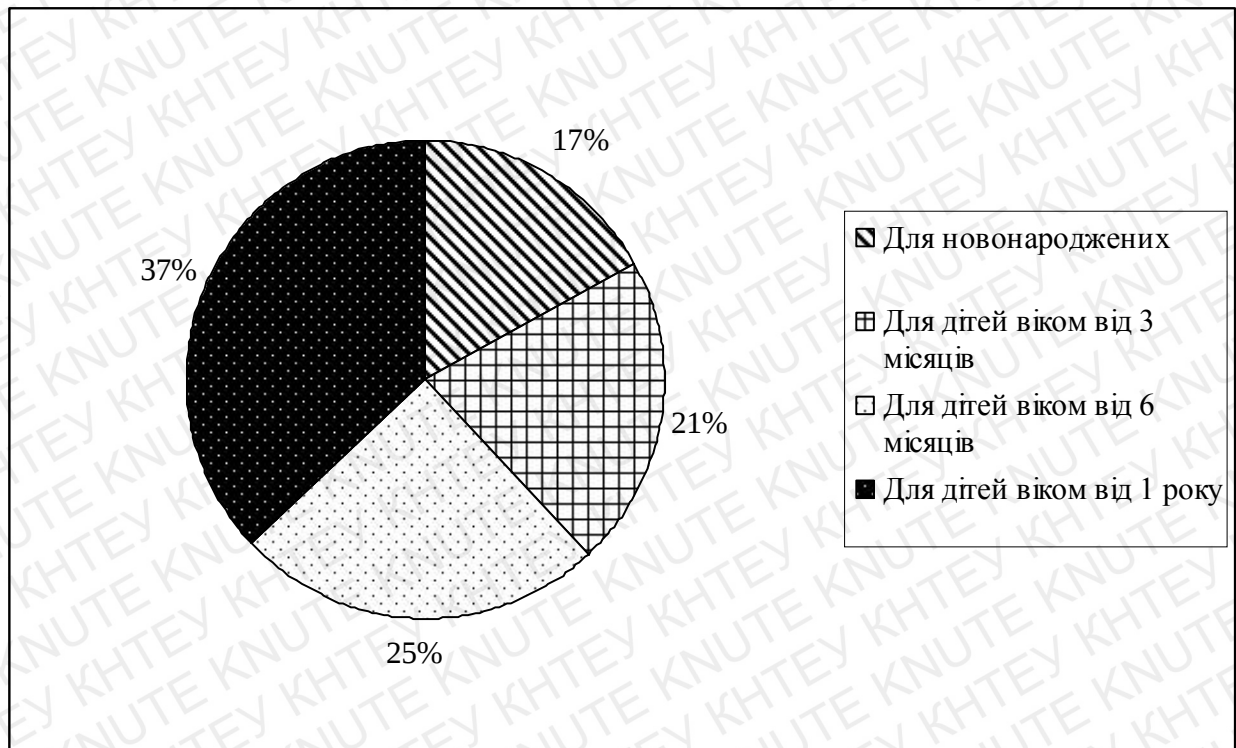

Рис. 2.5. Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby» за віком, %

В загальній структурі асортименту косметичних засобів для дітей переважають засоби для дітей віком від 1 року (37%) та засоби для дітей віком від 6 місяців (25%). Найменшу частку в загальній структурі косметичних засобів для дітей ТМ «Johnson's baby» складають засоби для новонароджених (17%).

Розглянемо структуру асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Вухатий нянь». ТМ «Вухатий нянь» – російська торговельна марка, що

реалізує гіпоалергенні косметичні засоби для дітей. Асортимент ТМ «Вухатий нянь» складається з наступних найменувань:

- шампунь;
- крем;
- серветки очищаючі вологі;
- молочко;
- засіб для купання;
- піна для ванн;
- гель для душу;
- олія (рис. 2.6) [58].

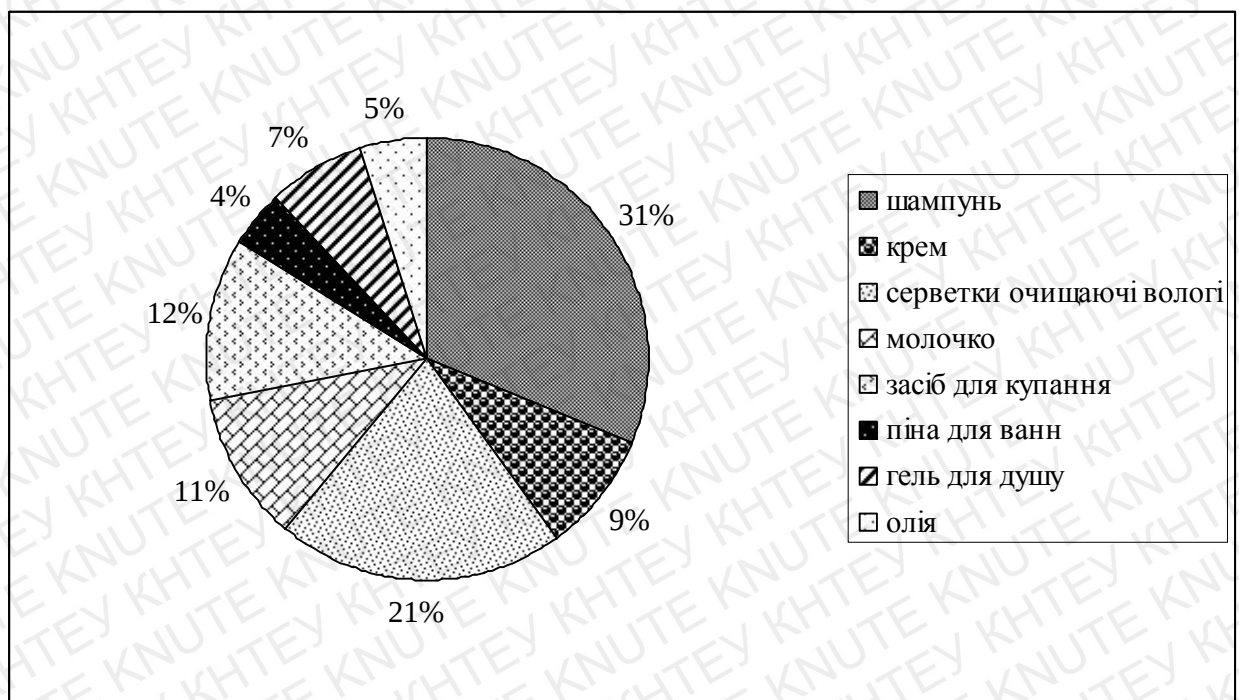

Рис. 2.6. Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Вухатий нянь» за типом продукту, %

В асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Вухатий нянь» основну частку складають шампуні (31%), серветки очищаючі вологі (21%) та засоби для купання (12%). Найменшу частку складають піни для ванн (4%), олії (5%) та гелі для душу (7%).

Шампуні ТМ «Вухатий нянь» поділяються на: шампунь дитячий, шампунь дитячий вітамінний, шампунь для миття волосся та тіла, шампунь дитячий для волосся та тіла, шампунь кондиціонер дитячий.

Креми ТМ «Вухатий нянь» складаються з наступних найменувань: крем дитячий, крем дитячий зволожуючий, крем дитячий захисний під підгузник.

Засоби для купання ТМ «Вухатий нянь» складаються з наступних найменувань: гель для душу дитячий, піна для ванн дитяча з обліпихою, піна для ванн дитяча з чередою, засіб для купання дитячий з голови до ніг, шампунь дитячий для волосся та тіла.

Піни для ванн ТМ «Вухатий нянь» представлені засобами з обліпихою та чередою.

ТМ «Маленька фея» – російська торговельна марка косметичних засобів для дітей. Весь асортимент косметичних засобів для дітей за видами поділяються на:

- подарункові набори;
- креми;
- шампунь для волосся;
- вологі серветки;
- піни для ванн;
- бальзами для волосся;
- гелі для душу [59].

Подарункові набори поділяються на такі види: «Святковий настрій», «Для справжньої феї», «Ванільна фантазія», «Модний стиль», «Рожева хмаринка».

Креми ТМ «Маленька фея» поділяються на: «Малиновий мармелад», «Полуничний десерт», «Фруктовий льодяник», «Ніжний».

Шампуні для волосся ТМ «Маленька фея» поділяються на: «Сильне волосся», «Легке розчісування», «Слухняне волосся», «Густе волосся».

Піни для ванн ТМ «Маленька фея» поділяються на: «Астра», «Маргаритка», «Золоті пелюстки», «Вальс квітів», «Повітряний шоколад», «Виноградний настрій».

Гелі для душу ТМ «Маленька фея» поділяються на: «Фруктова казка», «Орхідея», «Чарівна історія», «Святковий настрій».

Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Маленька фея» за типом продукту наведена на рис. 2.7.

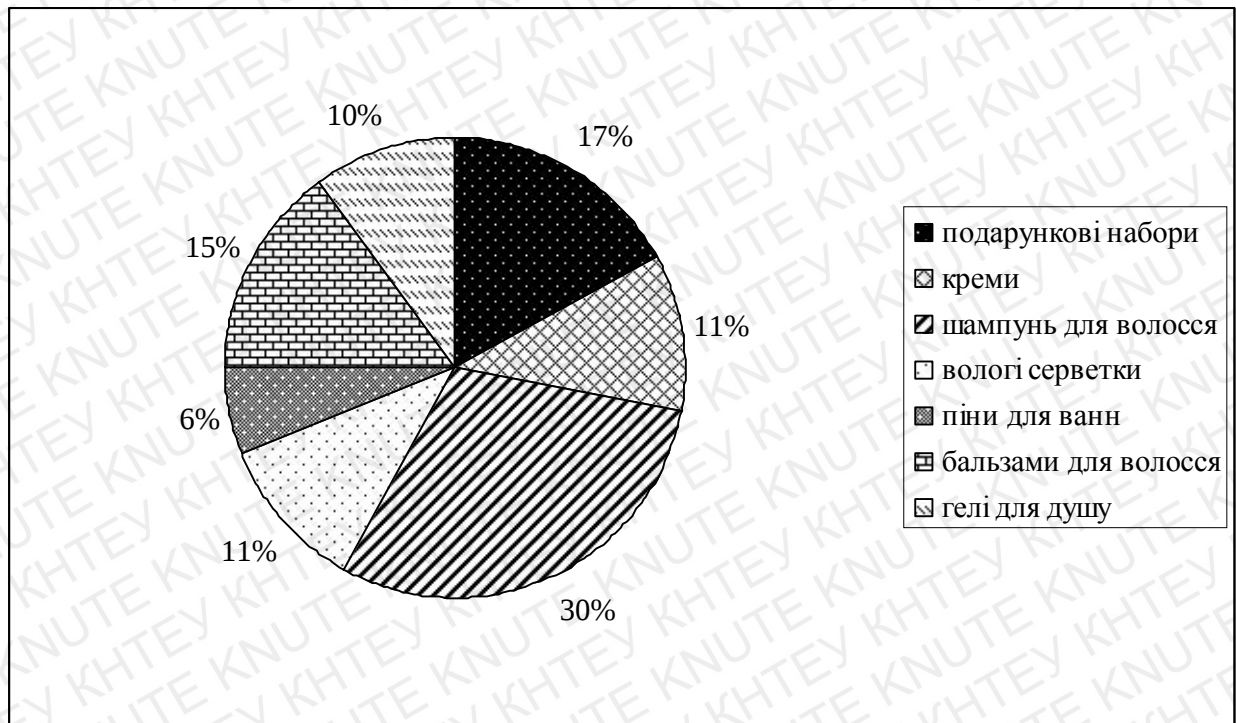

Рис. 2.7. Структура асортименту косметичних засобів для дітей ТМ «Маленька фея» за типом продукту, %

Косметичні засоби для дітей ТМ «Маленька фея» користуються попитом серед вітчизняних споживачів. Найбільшу частку займають шампуні для волосся – 30%. На порядок нижчу частку в структурі косметичних засобів для дітей ТМ «Маленька фея» займають подарункові набори (17%) та бальзами для волосся (15%).

Найменшу частку в загальній структурі косметичних засобів для дітей ТМ «Маленька фея» займають піни для ванн (6%) та креми (10%).

Також, необхідно зазначити, протягом останніх років в загальній структурі асортименту косметичних засобів для дітей збільшується частка вітчизняних виробників (рис. 2.8)

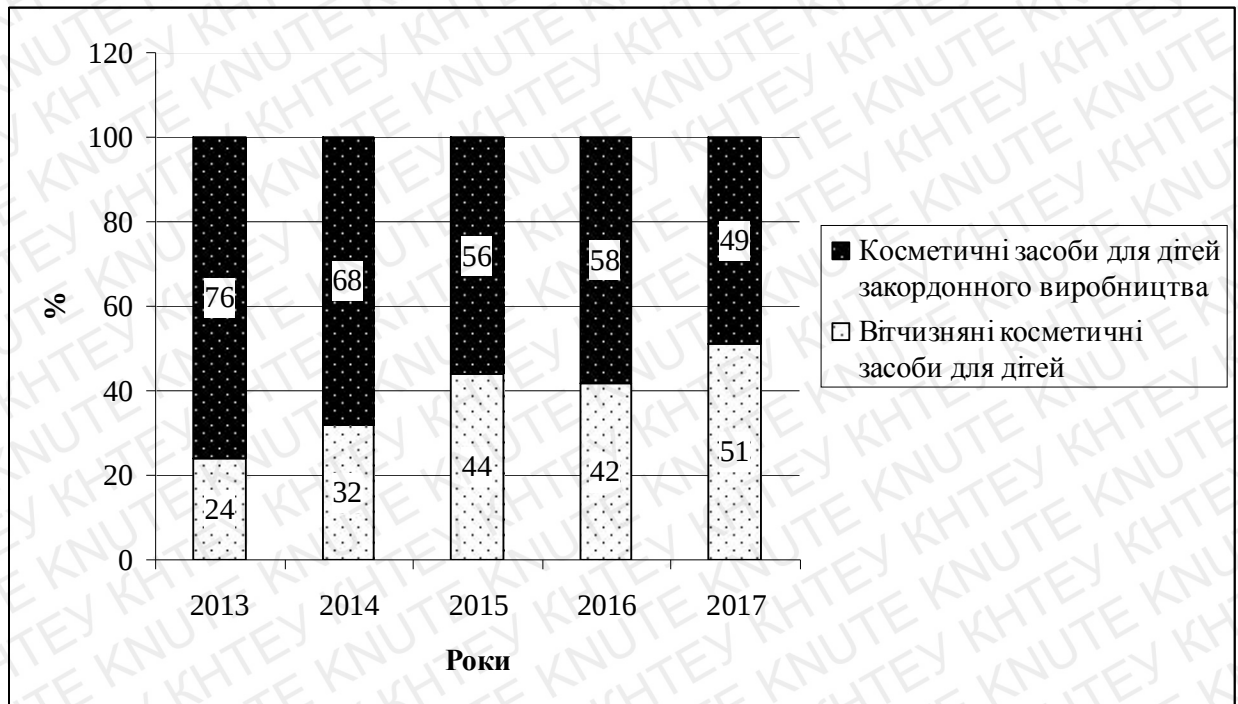

Рис. 2.8. Структура асортименту косметичних засобів для дітей з 2013 по 2017 рік, %

В 2014 році спостерігається збільшення частки вітчизняних косметичних засобів для дітей на 33% порівняно з 2013, в 2015 році порівняно з 2014 – на 37,5%.

В 2016 році спостерігається зменшення вітчизняних косметичних засобів для дітей порівняно з 2015 роком майже на 5%. В 2017 році відмічено збільшення обсягу вітчизняних косметичних засобів для дітей порівняно з 2016 роком майже на 22% [60].

В загальній структурі асортименту косметичних засобів для дітей за видами найбільшу частку займають дитячі шампуні (29%), мила (21%) та присипки (14%) (рис. 2.9).

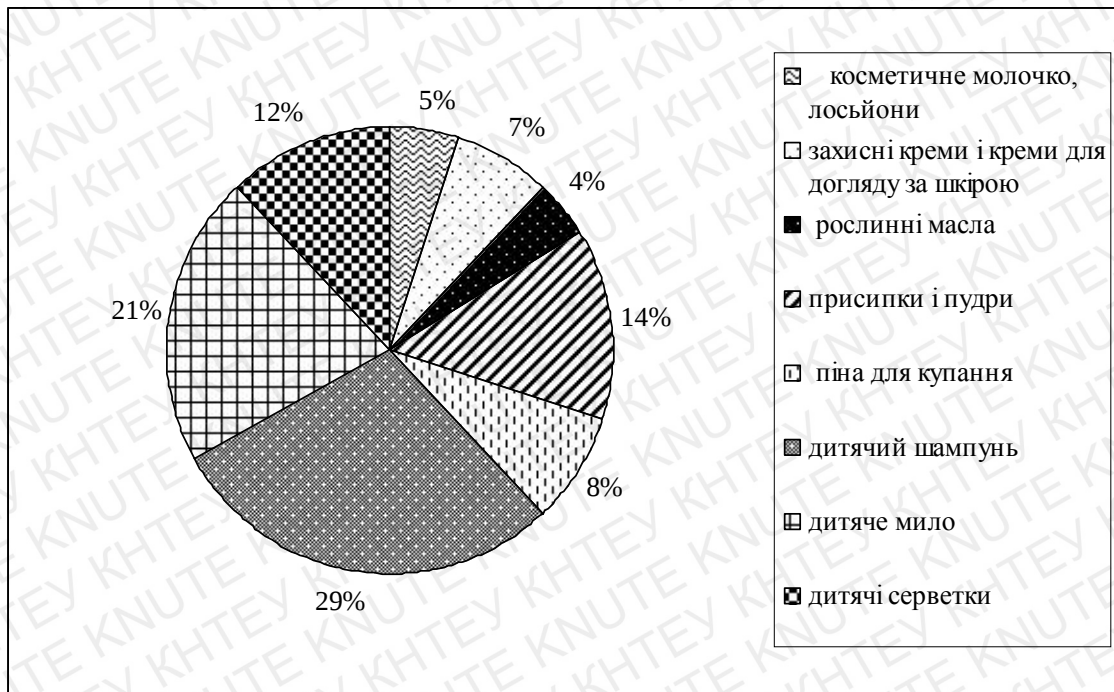

Рис. 2.9. Структура асортименту косметичних засобів для дітей, %, 2018 рік

Отже, асортимент косметичних засобів для дітей широко представлений різноманітними найменуваннями та виробниками (як вітчизняними, так і закордонними). Протягом останніх років все більшої популярності набувають косметичні засоби для дітей вітчизняного виробництва. Це може бути пов'язано з підвищенням довіри українських споживачів до вітчизняних косметичних засобів для дітей.

2.3. Вибір критеріїв, показників та засобів експертизи косметичних засобів для дітей

Незважаючи на існуючу державну систему контролю якості, безпеки товарів і захисту прав споживачів, внаслідок розбалансування економіки відбувається припинення або суттєве зниження обсягів їх виробництва, а в той же час ринок насичується низькоякісними і недоброякісними товарами.

Для об'єктивного оцінювання якості вітчизняних і імпортованих товарів необхідні спеціалізовані організації з експертизи товарів, які можуть зробити компетентний висновок про якість партії товарів, які закупаються, визначити їх вартість, походження, конкурентоспроможність тощо [61].

Ідентифікаційна експертиза є основоположною, та перелік експертиз починається саме з неї. Це визначено тим, що до тих пір, поки не проведена ідентифікаційна експертиза косметичних засобів для дітей і не встановлено, що являє собою товар, до якої групи він відноситься і який код згідно з УКТЗЕД він має, всі інші види експертиз проводити марно. Для цілей ідентифікації передусім використовуються маркування та супровідні документи. Стандарти ISO, зокрема, встановлюють, що засобами ідентифікації є нормативні (стандарти та ін.) і технічні (креслення та ін.) документи [62]. Регламентація маркування як засобу ідентифікації здійснюється на основі міжнародних стандартів ISO серії 9004 та керівництва ISO/DEC 22.150 9004 «Системи менеджменту». Настанови щодо поліпшення показників відзначає, що маркування має забезпечувати ідентифікацію конкретної продукції у разі її повернення або необхідності проведення спеціальної перевірки. Керуюча функція ідентифікації регламентується міжнародними стандартами 150 серії 9000 «Стандарти з управління якістю та забезпечення якості».

Засоби, нормативні документи, які регламентують показники якості, товаросупровідні документи та власне маркування дозволяють ототожнити найменування представленого товару з найменуванням, що вказано у маркуванні та товаросупровідній документації (асортиментна ідентифікація), а також вимогам, встановленим у НД (якісна ідентифікація). З метою ідентифікації використовуються лише органолептичні та фізико-хімічні показники, що характеризують товар. Вони є найбільш доступними, але в той же час і найбільш значущими. Ідентифікація дає змогу з'ясувати та ліквідувати неякісну та невідповідну продукцію на шляху до споживача [63].

Для проведення ідентифікаційної експертизи косметичних засобів для дітей було відібрано 5 зразків дитячих шампунів, що імпортуються в Україну: ТМ «Johnson's baby» (США), ТМ «Chicco» (Італія), ТМ «Вухатий нянь» (Росія), ТМ «Маленька фея» (Росія), ТМ «IBER» (Іспанія). Для ідентифікації косметичних засобів для дітей було обрано відповідні критерії

ідентифікації згідно з ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови» (табл. 2.2) [42].

Таблиця 2.2

Критерії, методи та засоби ідентифікації косметичних засобів для дітей

Критерії	Методи	Засоби
Маркування	Аналітичний	Маркування, товаросупровідні документи, товар
Зовнішній вигляд	Органолептичний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Колір	Органолептичний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Запах	Органолептичний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Водневий показник, рН	Інструментальний, вимірювальний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Масова частка ПАР	Інструментальний, вимірювальний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Масова частка хлоридів	Інструментальний, вимірювальний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Пінне число	Інструментальний, вимірювальний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар
Стійкість піни	Інструментальний, вимірювальний	ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», товар

Отже, для експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях в якості критеріїв найбільш придатними є показники, визначені як критерії класифікації цих товарів згідно з УКТЗЕД. В якості критеріїв для дослідження було обрано маркування, зовнішній вигляд, колір, запах, водневий показник рН, масова частка ПАР, масова частка хлоридів, пінне число, стійкість піни. У якості засобів експертизи використовувалось

маркування і товаросупровідні документи, подані для митного оформлення досліджуваної партії косметичних засобів для дітей, а також нормативні документи. В якості методів експертизи використовуються органолептичний, аналітичний та вимірювальний методи.

2.4. Експертиза косметичних засобів для дітей та оформлення її результатів

Відповідно до визначених критеріїв, засобів та методів ідентифікації було проведено ідентифікаційну експертизу п'яти зразків косметичних засобів для дітей, а саме – дитячих шампунів.

На адресу Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України надійшов 1 зразок косметичних засобів для дітей, що імпортується на митну територію України, який потрібно було дослідити за органолептичними (зовнішніми) та фізико-хімічними (за допомогою інструментів, лабораторного приладдя та методик досліджень) показниками.

Ідентифікацію досліджуваних зразків виконували у такій послідовності (Додаток Д):

1. Огляд представлених на дослідження об'єктів. Під час огляду експерт з'ясовує, чи всі матеріали, перераховані у постанові про призначення експертизи, представлені, чи всі вони правильно оформлені, чи немає сумнівів у їхній дійсності, чи достатні і придатні вони для ідентифікації. Експерт у цій стадії розробляє план майбутнього дослідження і визначає найбільш ефективні робочі методи, які використовуватимуться у процесі експертизи.

2. Роздільне дослідження представлених об'єктів. На цій стадії основне завдання експерта – виявити максимальну кількість ідентифікаційних ознак, властивому кожному об'єкту. Виявлені ознаки повинні бути досить повно зафіксовані й наочно представлені на фотознімках, таблицях або схемах, щоб полегшити зіставлення цих ознак у стадії порівняльного дослідження й дати їм правильну оцінку.

3. Порівняльне дослідження. На цій стадії зіставляються однойменні ідентифікаційні ознаки косметичних засобів для дітей, виявляються співпадаючі ознаки та ознаки, що відрізняються. Зіставляються в деталях не тільки помітні та найбільш характерні, але й всі виявлені на стадії роздільного дослідження ідентифікаційні ознаки незалежно від їхньої кількості та ступеня виразності.

4. Оцінка виявленої сукупності ознак і формулювання висновку експерта. Виявлені сукупності співпадаючих і ознак, що розрізняються, повинні бути оцінені насамперед з погляду їхньої закономірності. В ході проведення експертизи досліджуваних зразків косметичних засобів для дітей шляхом аналізу відповідності даних на маркуванні та у товаросупровідних документів і візуальним оглядом зразків визначали їх органолептичні та фізико-хімічні показники якості.

Результати експертизи маркування зразків косметичних засобів для дітей з метою визначення їх коду згідно з УКТЗЕД наведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Результати ідентифікації маркування косметичних засобів для дітей різних виробників

Назва показника	Зразок №1 TM «Johnson's baby»	Зразок №2 TM «Chicco»	Зразок №3 TM «Вухатий нянь»»	Зразок №4 TM «Маленька фея»	Зразок №5 TM «IBER»
1	2	3	4	5	6
Назва та адреса виробника і місце виготовлення	Johnson & Johnson S.p.A., Via Ardeatina km. 23.500 00040 Santa Palomba Pomezia	Via Gregorio VII, 226 00165 Roma	пр. Обуховско й Оборони, д. 80, Санкт-Петербург, Росія	125363, г. Москва, ул. Новопоселковая, д. 6, корп. 1	SIU IBERFRAZZA, Polind Alto Losar parcelas 16 y 17 4580 Quintanar de la orden, Toledo
Країна виготовлення	Італія	Італія	Росія	Росія	Іспанія

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4	5	6
Назва товару	Шампунь	Шампунь	Шампунь	Шампунь	Шампунь
Об'єм, мл	500	750	500	500	750
Хімічний склад	Aqua, Disodium Laureth Sulfosuccinate, Laureth-3, Glycerin, Sodium C14-16 Olefin Sulfonate, PEG-120 Methyl Glucose Dioleate, Cocamidopropyl Betaine, Panthenol, Sodium Chloride, Chamomilla Recutita Extract, Hydrolyzed Wheat Protein, Polysorbate-20, Phenoxyethanol, Sodium Benzoate, Citric Acid., Parfum, Tocopherol.	Aqua (вода), Cocos-Glucoside, Sodium Lauroamphoacetate, Sodium Laureth Sulfate, Citric Acid, Triticum Vulgare (Wheat) Bran Extract, Tocopherol, Polysorbate 20, PEG-80 Sorbitan Laurate, PEG-40 Hydrogenated Castor Oil, Trideceth-9, PEG-150 Distearate, Sodium Chloride, Polyquaternium-10, Propylene Glycol, Sodium Benzoate, Parfum, CI 17200, CI 19140.	Aqua (вода), Cocos-Glucoside, Sodium Lauroamphoacetate, Sodium Laureth Sulfate, Citric Acid, Triticum Vulgare (Wheat) Bran Extract, Tocopherol, Polysorbate 20	Aqua, Sodium Laureth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Glucoside, Propylene Glycol, Cocamide DEA, Sodium Chloride, Chamomilla Recutita Extract, Citric Acid, Disodium EDTA, Parfum, Methylisothiazolinone	Aqua, Sodium Laureth Sulfate, Cocamidopropyl Betaine, Lauryl Glucoside, Propylene Glycol, Cocamide DEA, Sodium Chloride, Chamomilla Recutita Extract, Citric Acid, Disodium EDTA, Parfum, Methylisothiazolinone, Propylene Glycol, Sodium Benzoate, Parfum, CI 17200, CI 19140.

Проаналізувавши маркування дослідних зразків косметичних засобів для дітей, необхідно відмітити, що всі зразки відповідають нормам ДСТУ 4315:2004 [42]. Відсутність позначення стандарту на вищенаведених зразках можна пояснити, що вони виготовлялися за межами України відповідно до стандартів та нормативних документів, офіційно діючих, в цих країнах.

Наступним етапом ідентифікаційної експертизи було визначення органолептичних та фізико-хімічних показників якості дослідних зразків косметичних засобів для дітей.

Органолептичні та фізико-хімічні показники якості, за якими було досліджено зразки косметичних засобів для дітей та результати її проведення наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Результати досліджень органолептичних та фізико-хімічних показників якості косметичних засобів для дітей

Назва показника	<i>Зразок №1 ТМ «Johnson's baby»</i>	<i>Зразок №2 ТМ «Chicco»</i>	<i>Зразок №3 ТМ «Вухатий нянь»»</i>	<i>Зразок №4 ТМ «Маленька фея»</i>	<i>Зразок №5 ТМ «IBER»</i>
Назва товару	Шампунь	Шампунь	Шампунь	Шампунь	Шампунь
Зовнішній вигляд	Однорідна однофазна рідина без сторонніх домішок	Прозора, однорідна однофазна рідина без домішок	Прозора, однорідна однофазна рідина без домішок	Однорідна однофазна рідина без сторонніх домішок	Однорідна однофазна рідина без домішок
Колір	Білий	Без кольору	Без кольору	Жовтий	Білий
Запах	Без запаху	Без запаху	Без запаху	Легкий запах ромашки	Без запаху
Водневий показник, рН	3,5	3,5	3,5	3,5	4,5
Масова частка ПАР, %	10,0	10,0	10,0	9,5	10,0
Масова частка хлоридів	3,0	3,1	3,0	2,8	3,0
Пінне число	145,0	145,0	145,0	145,0	145,0
Стійкість піни	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

За органолептичними показниками (зовнішній вигляд, запах, колір, консистенція) всі досліджувані зразки відповідають вимогам ДСТУ 4315:2004 [42].

Як свідчать результати проведених досліджень фізико-хімічних показників, масова частка ПАР в зразках косметичних засобів для дітей коливалась від 9,5% до 10%.

Решта фізико-хімічних показників якості досліджуваних зразків косметичних засобів для дітей відповідають вимогам нормативного ДСТУ 4315:2004 [42].

За результатами експертизи (табл. 2.4) встановлено, що досліджувані зразки (зразок №5 ТМ «IBER») косметичними засобами для дітей (шампунь). Таким чином, зразки косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» (Іспанія) відповідають коду згідно з УКТЗЕД – 3305100000 - шампуні.

Результатами проведеної експертизи косметичних засобів для дітей оформлено у вигляді Висновка експерта (Додаток Д).

Отже, за результатами експертизи зразків косметичних засобів для дітей з метою визначення їх коду згідно з УКТЗЕД встановлено, що продукцію ТМ «IBER» (Іспанія) можна однозначно ідентифікувати як Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці, що відповідає коду згідно з УКТЗЕД 3305100000, як і було зазначено декларантом.

На підставі отриманих даних було складено висновок.

У графі «Замовник» – зазначається структурний підрозділ, яким замовляється проведення експертизи косметичних засобів для дітей (Відділ провадження у справах про порушення митних правил управління боротьби з контрабандою та митними правопорушеннями Одеської митниці ДФС).

У графі «Об'єкт(и) дослідження (експертизи) та реєстраційний номер(и)» – вказується інформація про досліджуваний зразок, позначений декларантом в графі 31 митної декларації №100110/2018/309691 (Додаток А) (Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці: шампунь

дитячий 750 мл арт. 1740816 – 336 шт. Торговельна марка – IBER, BETRES. Виробник - SIU IBERFRAZZA. Країна виробництва – EU).

У графі «Підприємство/громадянин» зазначається адреса та назва підприємства, яке імпортує косметичні засоби для дітей на митну територію України (ES/0000000000 SIU IBERFRAZZA, Polind Alto Losar parcelas 16 y 17 4580 Quintanar de la orden, Toledo).

У графі «Виробник» зазначається назва та адреса виробника косметичних засобів для дітей, що імпортуються на митну територію України (Виробник: SIU IBERFRAZZA, Polind Alto Losar parcelas 16 y 17 4580 Quintanar de la orden, Toledo).

У графі «Акт про взяття проб» зазначається дата взяття проб зразків косметичних засобів для дітей, що направлені для дослідження (25 травня 2018 року).

У графі «Супровідні документи (копії)» вказується перелік товаросупровідних документів, що надходить для дослідження разом із косметичними засобами для дітей (банківський платіжний документ №1421 від 14.02.18 (Додаток Г), рахунок-фактура (інвойс) №E/915 від 09.03.18 (Додаток В); зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товарів, подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких (зовнішньоекономічних та/або внутрішніх) договорів № 1 від 29.09.15 (Додаток Б) та доповнення до зовнішньоекономічного договору (контракту) №4 від 28.07.17).

У графі «Обґрунтування та мета направлення запиту» зазначається основна мета, з якою було направлено косметичні засоби для дітей для дослідження (перевірка правильності класифікації товарів, заявлених до митного оформлення).

У графі «Завдання для дослідження» зазначаються основні завдання, які ставляться перед експертом для проведення досліджень косметичних засобів для дітей (визначити характеристики товару, необхідні для його однозначної ідентифікації та класифікації згідно з УКТЗЕД; вказати, чи

відповідає товар, задекларованому у МД ІМ 40 ДЕ №100110/2018/309691; провести дослідження фізико-хімічних властивостей товару).

У графі «Дослідження»:

- «опис проб (зразків товару)» зазначається опис наданого для дослідження зразка, зазначеного в графі 31 митної декларації №100110/2018/309691 (Додаток А) (Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці шампунь дитячий 750 мл арт.1740816 – 336 шт. Торговельна марка – IBER, BETRES. Виробник - SIU IBERFRAZZA. Країна виробництва – EU).

- «методи дослідження» зазначаються основні методи, що використовуються при дослідженні косметичних засобів для дітей (органолептичний метод (зовнішній вигляд, колір, запах), дослідження фізико-хімічних властивостей товарів: водневий показник рН, масова частка ПАР, масова частка хлоридів, пінне число, стійкість піни).

У графі «Результати дослідження» вказуються результати досліджень косметичних засобів для дітей за органолептичними та фізико-хімічними показниками (За зовнішнім виглядом надані на дослідження зразки являють собою засоби для догляду за волоссям).

1. У графі «Висновок» зазначається загальний висновок за результатами досліджень косметичних засобів для дітей, що були направлені на експертизу (За результатами проведених досліджень з урахуванням наданої інформації та відомостей, отриманих з наукових джерел, досліджені зразки товару ідентифіковано наступним чином. Зразки, під назвою «Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці» ідентифіковано як «Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці: шампунь дитячий». Результати досліджень зразка товару за визначеними показниками не суперечать опису товару у гр. 31 МД №100110/2018/309691.

Надані на дослідження зразки під назвою «Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці» являють собою косметичні засоби для дітей: дитячий шампунь. Код товарів згідно з УКТЗЕД – 3305100000).

У графі «Список використаних джерел» вказуються основні нормативні документи, що використовувались при дослідження косметичних засобів для дітей (ДСТУ 4315:2004 «Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови», пояснення до УКТ ЗЕД, том 2, розділ VI, групи 28-36).

Висновок підписується експертом, що проводив експертизу та начальником управління (Додаток Д).

Отже, було проведено експертизу, в результаті якої було виявлено, що зразок косметичних засобів для дітей, надісланий до Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України відповідає вимогам чинної нормативної документації за органолептичними та фізико-хімічними показниками.

РОЗДІЛ 3

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ІМПОРТІ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІТЕЙ

3.1. Електронне декларування косметичних засобів для дітей в режимі імпорту

Декларування цих засобів для дітей ТМ «IBER», що ввозиться на митну територію України, здійснювалось шляхом електронного декларування, декларація № UA 100110/2018/309691 (Додаток. А).

Згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» в МД №100110/2018/309691 декларантом зазначались такі відомості (Додаток А):

Графа 1 «Декларація». У першому підрозділі зазначається 2-значний літерний код напрямку переміщення товарів згідно з класифікатором типів декларацій – ІМ (імпорт). У другому та третьому підрозділах зазначаються коди митного режиму та типу декларації згідно з класифікаторами митних режимів і типів декларацій відповідно. У даному випадку графа 1 має вигляд «ІМ 40 ДЕ» (ввезення, митна декларація, додаткова декларація до попередньої митної декларації).

Графа 2 «Відправник/Експортер». У графі зазначено відомості про відправника: ES/0000000000 SIU IBERFRAZZA, Polind Alto Losar parcelas 16 y 17 4580 Quintanar de la orden, Toledo.

Графа 3 «Форми». У першому підрозділі графі зазначено порядковий номер комплекту – 1, у другому - загальна кількість комплектів ЄАД і додаткових аркушів – 2.

Графа 4. «Відвантажувальні специфікації». У графі зазначено загальна кількість долучених до МД комплектів доповнень, складених Декларантом, і через знак "/" – кількість аркушів у примірнику специфікації – 1/0.

Графа 5 «Всього товарів». Зазначена загальна кількість задекларованих у МД товарів – 3.

Графа 6 «Всього місць». Зазначена загальна кількість вантажних місць задекларованих у МД товарів відповідно до товаросупровідних документів, пакувальних аркушів – 1804.

Графа 7 «Довідковий номер». Зазначений наданий ним порядковий номер МД – Вн. №19781.

Графа 8 «Одержувач». Описом цієї граfi не передбачено інше, у граfi зазначені відомості про одержувача – UA/0039991882, ТОВ «Овермікс», м. Київ, вул. Ушинського, 40, кор. «А», оф. 403, 03151, Україна, UA/0039991882.

Графа 9 «Особа, відповідальна за фінансове врегулювання». У граfi зазначаються відомості про резидента, що уклав зовнішньоекономічний договір (контракт) – в даному випадку у граfi повторюються дані, зазначені у граfi №8, а саме – UA/0039991882, ТОВ «Овермікс», м. Київ, вул. Ушинського, 40, кор. «А», оф. 403, 03151, Україна, UA/0039991882.

Графа 11 «Торговельна країна / Країна виробництва». У граfi зазначений літерний код альфа-2 – ES (Іспанія).

Графа 12 «Відомості про вартість». У граfi зазначено у валюті України сума наведених у графах 45 ЄАД і додаткових аркушів митних вартостей задекларованих товарів (або сума митних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації) – 357355,89 грн.

Графа 14 «Декларант/Представник». У граfi наведено відомості про декларанта – UA/0039991882, ТОВ «Овермікс», м. Київ, вул. Ушинського, 40, кор. «А», оф. 403, 03151, Україна, UA/0039991882.

Графа 15 «Країна відправлення/експорту». У граfi відповідно до класифікації країн світу наведено українською мовою коротка назва країни, з якої товари відправлені в Україну – у відповідній граfi зазначено Іспанія.

Графа 15а «Код країни відправлення/експорту». У графі зазначено літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни – ES, назва якої зазначена в графі 15.

Графа 18 «Ідентифікація і країна реєстрації транспортного засобу при відправленні/прибутті». У митній декларації №100110/2018/309691 зазначено ідентифікаційні такі відомості про транспорт: VN8542EI/VN1525XM UA.

Графа 19 «Контейнер». У графі зазначається інформація щодо способу ввезення товарів. Проставляються: «1», оскільки товари перевозяться у контейнері.

Графа 20 «Умови поставки». У першому підрозділі графи наведено скорочене літерне найменування умов поставки згідно з класифікатором умов поставки – в даному випадку EXW Toledo. Термін EXW (франко-завод) означає, що продавець вважається таким, що виконав свої зобов'язання щодо поставки в момент, коли він надав товар у розпорядження покупця на площах свого підприємства чи в іншому названому місці (наприклад, на заводі, фабриці, складі і т. ін.), без здійснення митного очищення товару для експорту та завантаження його на будь-який приймаючий транспортний засіб. Таким чином, даний термін наділяє продавця мінімальними обов'язками. У другому підрозділі графи МД на косметичні засоби для дітей зазначено літерний код альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни, на території якої міститься географічний пункт доставки товарів, через пробіл – назва цього географічного пункту – ES Toledo (згідно класифікатора країн світу – Іспанія), Toledo.

Графа 21 «Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні». У графі зазначаються відомості про транспортний засіб, на якому здійснюється перетин митного кордону при ввезенні дитячих косметичних засобів на митну територію України.

У лівому підрозділі графи зазначаються ідентифікаційні відомості про транспортний засіб. У правому підрозділі проставляється літерний код

альфа-2 відповідно до класифікації країн світу країни реєстрації транспортного засобу. Таким чином графа має вигляд – COSCO HARMONY.

Графа 22 «Валюта та загальна сума за рахунком». У графі наведено відповідно до класифікації валют літерний код валюти, у якій складено рахунки-фактури або інші документи, які визначають вартість товару та суму фактурних вартостей, задекларованих товарів у валюті. У МД №100110/2018/309691 зазначається : EUR 9656,9372, тобто, рахунок-фактуру складено у валюті «євро».

Графа 23 «Курс валюти». У графі зазначений офіційний курс гривні до іноземної валюти, зазначеної в лівому підрозділі графи 22 МД, установлений Національним банком України на дату подання декларації до оформлення – в даному випадку 32,10664900.

Графа 24 «Характер угоди». У графі зазначено код характеру договору згідно з класифікатором характерів угод та літерний код валюти розрахунку. У даному випадку на косметичні засоби для дітей у лівому підрозділі графи 24 було зазначено цифровий код 021, що згідно з класифікатором характерів угод означає «Переміщення товарів з розрахунками за товар у ВКВ (вільно конвертованій валюті)». У правому підрозділі графи наведено літерний код валюти розрахунку – EUR, відповідно до класифікації валют – Євро.

Графа 25 «Вид транспорту на кордоні». У МД №100110/2018/309691 на косметичні засоби для дітей зазначено код 11, що згідно з класифікатором видів транспорту означає «Контейнер на морському судні».

Графа 26 «Вид транспорту в межах країни». У даному випадку зазначено код 31, що згідно з класифікатором видів транспорту означає «Контейнер на вантажному автомобілі».

Графа 28 «Фінансові та банківські відомості. У графі наведено відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту) відомості про уповноважені банки особи, яка здійснює розрахунки за зовнішньоекономічним договором : ЄДРПОУ: 21685166, ПАТ «ОТП БАНК», МФО: 300528.

Графа 29 «Митний орган виїзду/в'їзду». У графі зазначаються згідно з Класифікатором митних органів найменування митниці і дев'ятизначний код пункту пропуску, через який косметичні засоби для дітей ввозяться в Україну – Одеська митниця ДФС, UA 500030.

Графа 30 «Місцезнаходження товарів». У графі зазначено відомості про зону митного контролю, в якій знаходяться задекларовані косметичні засоби для дітей. У даному випадку зазначено цифровий код 100-050-1-1, що згідно з переліком місць доставки відповідає адресі СТЗ ТОВ "Автомобільні Інтелектуальні Технології", м. Київ, вул. Новопирогівська, 58/

Графа 31 «Вантажні місця та опис товарів - Маркування та кількість - Номери контейнерів - Кількість та розпізнавальні особливості». У МД №100110/2018/309691 на косметичні засоби для дітей зазначено відомості про товари у графі 31 аркушу, товар №1 МД:

1. Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці: шампунь для всієї родини 750 мл арт.1730981 – 900 шт.; шампунь дитячий 540 мл арт. 1730901 – 252 шт.; шампунь від лупи для нормального волосся 400 мл арт. 1730899 – 480 шт.; шампунь для нормального волосся 400 мл арт. 1730898 – 480 шт.; шампунь дитячий 750 мл арт.1740816 – 336 шт. Торговельна марка – IBER, BETRES. Виробник - SIU IBERFRAZZA. Країна виробництва – EU.

2. Місць – 284 СТ/284 (картонні коробки).

3. 1/TCNU6327110/221/2.

Графа 32 «Товар №». У графі проставляється порядковий номер товару, що декларується в графі 31 МД. У даному випадку вказано на аркуші 1 МД – №1.

Графа 33 «Код товару». У графі зазначається десятизначний код товару згідно з УКТЗЕД, в даному випадку, для товару №1 код товарів згідно з УКТЗЕД – 3305100000.

Графа 34 «Код країни походження». При декларуванні косметичних засобів для дітей у відповідній графі було зазначено код EU (країна Європейського Союзу).

Графа 35 «Вага брутто (кг)». У відповідній графі МД №100110/2018/309691 на косметичні засоби для дітей, зазначено вагу для товару №1 – 1632 кг.

Графа 36 «Преференція». У графі зазначаються цифрові коди податкових пільг. В даному випадку у графі 36 для всіх товарів було проставлено код «410000000», що свідчить про преференції, пов'язані з Зоною вільної торгівлі Україна-ЄС [67,68].

Графа 37 «Процедура». У даному випадку для всіх товарів «40» – код митного режиму «імпорт» відповідно до класифікатора митних режимів, наступні дві – «00», тобто: попередній митний режим не застосовувався.

Графа 38 «Вага нетто (кг)». У графі зазначається в кілограмах вага товару, описаного в графі 31 МД, без будь-якої упаковки. В даному випадку було зазначено для товару №1 – 1447,08 кг.

Графа 40 «Загальна декларація / Попередній документ». У графі зазначаються відомості про попередній документ, у тому числі той, який при оформленні косметичних засобів для дітей в митний режим, що передую заявленому, використовувався замість МД – 1801/UA100110/2018/610943 10.04.2018/1.

Графа 42 «Ціна товару». У графі з точністю до чотирьох знаків у дробовій частині наводиться фактурна вартість товару у валюті, в якій складені рахунки або інші документи, які визначають вартість товару. В графі 42 на товар №1 в МД №100110/2018/309691 зазначено ціну товару 1469,3856 (Євро) [68].

Графа 43 «Метод визначення вартості». У лівому підрозділі графи зазначається порядковий номер методу визначення митної вартості, що використовувався, в даному випадку для всіх товарів – 1.

Графа 44 «Додаткова інформація / Подані документи / Сертифікати і дозволи». У графі зазначаються відомості про необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення документи (табл. 3.1):

**Відомості, зазначені у графі 44 МД №100110/2018/309691 на
косметичні засоби для дітей**

Код документа згідно класифікатора документів	Найменування документа	Номер документа	Дата видачі
0380	Рахунок-фактура (інвойс) (Commercial invoice)	E/915	09.03.18
0705	Коносамент (Bill of lading)	EFSTACAS 16846/2011 8	21.03/18
0730	Автотранспортна накладна (Road consignment note)	240350/1	06.04/18
0954	Сертифікат з перевезення (походження) товару форми EUR.1 (Movement certificate EUR. 1)	A0292019T	14.03.18
3001	Банківський платіжний документ, що стосується товару	1421	14.02.18
3007	Документ, що підтверджує вартість перевезення товару	б/н	10.04.18
3014	Прейскурант (прайс-лист) виробника товару	б/н	04.01.16
4103	Доповнення до зовнішньоекономічного договору (контракту)	1	03.11.15
4103	Доповнення до зовнішньоекономічного договору (контракту)	3	28.07.16
4103	Доповнення до зовнішньоекономічного договору (контракту)	4	28.07.17
4104	Зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу, стороною якого є виробник товарів, що декларуються	1	29.09.15 – 29.09.18
4207	Договір про надання послуг митного брокера	01/03/18	01.03.18 – 31.12.20
5504	Інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю товару (наявність на ТСД відбитку штампу "Радіологічний контроль ввіз/вивіз дозволено")	ПКМУ 364	25.05.16
5509	Інформація про позитивні результати державних видів контролю при застосуванні Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом "єдиного вікна" з використанням електронних засобів передачі інформації (зазначається ідентифікатор справи, згенерований інформаційною системою)	22	12.04.18
9610	Копія митної декларації країни відправлення	18	14.03.18

Графа 45 «Коригування». У графі зазначено у валюті України митна вартість товару, визначена декларантом за результатами консультацій з митним органом. В відповідній графі МД №100110/2018/309691 на косметичні засоби для дітей, зазначено: на товар № 1 – суму 50624,71 грн.

Графа 46 «Статистична вартість». У графі зазначено у валюті України поділене на 1000 й округлене до п'яти знаків у дробовій частині значення митної вартості товару, наведене в графі 45 МД – на товар № 1 – суму 50,62471 грн.

Графа 47 «Нарахування платежів». У графі 47 при імпорті косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» наводяться відомості про нарахування митних платежів (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Нарахування митних платежів при імпорті косметичних засобів
для дітей за МД №100110/2018/309691**

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
020	50624,71	6,5%	3290,61	06
028	50624,71	20%	10124,94	01

Графа В «Подробиці розрахунків». У графі зазначаються:

- код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами – 028;
- загальна сума платежу за цим кодом, що включає в себе суми відповідного платежу за ЄАД і кожним додатковим аркушем МД, що підлягає перерахуванню до державного бюджету, або на яку надано забезпечення сплати митних платежів – 71471,17 грн.

Графа 54 «Місце та дата». У графі зазначаються дані про місцезнаходження особи, відомості про яку зазначені в графі 14 МД, та фізичну особу, яка безпосередньо склала МД.

У графі 54 МД №100110/2018/309691 на косметичні засоби для дітей зазначено місце її складання – 02090, м. Київ, вул. Харківське шосе, 7, кв. 40, прізвище та ініціали особи, що склала МД – Цільницький О. В., її контактні

дані: номер телефону +380978174546, 3203716773, електронна пошта: maildeclar@ukr.net.

Отже, електронне декларування при імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України суттєво спрощує митні формальності та оптимізує митні процедури, що виконуються в даному випадку. Перехід до електронного декларування позитивно впливає на роботу підприємств, оскільки у них з'явилась можливість декларувати косметичні засоби для дітей шляхом подання документів, митної декларації виключно в електронному вигляді (через мережу Інтернет не виходячи зі свого офісу), що дозволяє їм заощаджувати свій час на здійснення митних формальностей. При цьому перевірка та обробка відомостей, занесених у електронні копії митних документів, здійснюється автоматично, що, у свою чергу, сприяє скороченню тривалості та покращує ефективність проведення митних процедур. Електронне декларування набуває нині актуальності і в контексті євроатлантичної інтеграції України, адже багато країн Європи вже впровадили таку форму діяльності у сфері зовнішньої економічної діяльності [69].

3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті косметичних засобів для дітей

Згідно чинного Митного кодексу України митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари [28].

Основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод – за ціною договору (вартість операції). Кожний наступний метод застосовується лише у разі, якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу.

Для перевірки митної вартості та нарахування митних платежів була надана МД №100110/2018/309691 (Додаток А), в якій загальна фактурна вартість товарів зазначена у графі 22 та включає фактурну вартість товарів №1, №2, №3, яку було зазначено у графах 42 «Ціна товару» для кожного товару відповідно (інформацію про товар надано у графі 31). При цьому, косметичні засоби для дітей є входять до товару №1 (згідно з графою 31) – засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці (шампунь дитячий).

Товар 1: Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці: шампунь для всієї родини 750 мл арт.1730981 – 900 шт.; шампунь дитячий 540 мл арт. 1730901 – 252 шт.; шампунь від лупи для нормального волосся 400 мл арт. 1730899 – 480 шт.; шампунь для нормального волосся 400 мл арт. 1730898 – 480 шт.; шампунь дитячий 750 мл арт.1740816 – 336 шт. Торговельна марка – IBER, BETRES. Виробник - SIU IBERFRAZZA. Країна виробництва – EU.

У митну вартість включають ціну товару, зазначену в рахунку-фактурі (рахунку-проформі), а також фактичні витрати, якщо їх не включено до рахунку-фактури, залежно від умов поставки цих товарів згідно з Правилами ІНКОТЕРМС.

Під фактичними витратами розуміють:

- витрати на страхування, навантаження, розвантаження, перевантаження та транспортування товару до пункту перетину митного кордону України;
- комісійні та брокерські витрати;
- плату за використання об'єктів інтелектуальної власності, що належать до цих товарів та інших предметів, яку має сплатити імпортер (експортер) прямо чи побічно як умову їх ввезення (вивезення) [70,71].

При визначенні митної вартості досліджуваної партії дитячого шампуню ТМ «IBER» за МД №100110/2018/309691, фактурна вартість, що підтверджувалась даними рахунку-фактури (інвойсу) Е/915 від 09.003.18

(Додаток В) і складала 1469,3856 Євро та відповідала даним граф 42 МД, слід було перевести в національну валюту України за курсом, який на момент митного оформлення товарів становив 32,10664900 (графа 23 «Курс валют» МД). Фактурна вартість товарів, задекларованих в МД №100110/2018/309691, становила в валюті України 47177,0477 грн.

Умови поставки косметичних засобів для дітей згідно з Правилами ІНКОТЕРМС вказані в графі 20 МД №100110/2018/309691– у першій частині графи зазначено літерний код EXW франко завод (Toledo) – термін означає, що продавець вважається таким, що виконав свої зобов'язання з постачання, коли він надасть товар у розпорядження покупця на своєму підприємстві чи в іншому названому місці. Продавець не відповідає за навантаження товару на транспортний засіб, а також за митне очищення товару для експорту. Імпортёр (покупець) повинен укласти договір з перевізниками товару і сплатити перевезення від підприємства продавця до пункту призначення, включаючи вантаження, отримати експортні ліцензії, виконати і сплатити митні процедури, а також податки і збори, сплатити товар продавцеві за ціною виробника. Всі ризики випадкового псування товару, починаючи з моменту надання його продавцем (експортером), несе покупець.

У частині 2 графи 20 досліджуваної МД №100110/2018/309691, що була оформлена при імпорті косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» вказано місце – ES Toledo.

Таким чином, за умовами поставки код EXW (ES Toledo), всі додаткові витрати по доставці косметичних засобів для дітей на митну територію України бере на себе покупець, тому митна вартість товару дорівнюватиме сумі фактурної вартості, вартості навантаження на транспортний засіб, вартості доставки до основного перевізника, вартості страхування, вартості перевезення, вартості навантаження на основний транспорт та оплати основного транспорту. Для товару №1 митна вартість становить:

Товар 1: $MB = (1469,3856 * 32,10664900) + 3447,66 = 50624,71$ грн.

Відповідно до вимог чинного законодавства, а саме, Закону України «Про Митний тариф України» та Податкового кодексу, при імпорті косметичних засобів для дітей: нараховується, але не стягується мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання, а також сплачується податок на додану вартість з товарів, ввезених на територію України суб'єктами господарювання [72,73].

При імпорті косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» за МД №100110/2018/309691 для визначення митної вартості використовувався метод № 1 (основний метод – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції)), про що було зазначено у графі 43 «Код MBV» досліджуваної МД.

Основа для нарахування мита є митна вартість косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» (товар №1, код товару згідно з УКТЗЕД – 3305100000) – 50624,71 грн грн., ставка ввізного мита на момент ввезення товару складала 6,5%, сума, відповідно, 3290,61 грн.

Для аналізу послідовності нарахування митних платежів на досліджувану партію косметичних засобів для дітей проаналізуємо графу 47 МД №100110/2018/309691 (табл. 3.2) для товару №1.

Під кодом 020 – розуміють мито, що стягується при імпорті косметичних засобів для дітей України (визначається згідно з Митним тарифом України – 6,5%), 028 – ПДВ (20%).

Також зазначається код способу розрахунку відповідно до Класифікатора способів розрахунку ДФСУ. В даному випадку:

- 06 – сума податку, нарахована умовно, у зв'язку із звільненням від оподаткування;
- 01 – сплата митних платежів у безготівковій формі через рахунки, відкриті на ім'я митних органів в територіальних органах Державної казначейської служби [74-79].

В частині графи 47 досліджуваної МД, де вказується спосіб платежу, зазначено спосіб оплати мита – 06, що означає суму податку, нараховану

умовно. При імпорті косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» мито не сплачується у зв'язку з ратифікацією та введенням в дію Верховною Радою України з 01.01.2016 положень «Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» щодо «Глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі», що передбачає звільнення від ввізного мита товари, що класифікуються за кодом згідно з УКТЗЕ – 3305100000 та імпортується до України з ЄС. Такий висновок було зроблено на підставі наявності Сертифікату з перевезення (походження) товару форми EUR.1 (Movement certificate EUR. 1) № A0292019T від 14.03.18, а також на підставі наявності копії митної декларації країни відправлення № 18 від 14.03.18.

Таким чином, при ввезенні косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» за МД №100110/2018/309691 сплачується лише ПДВ, ставка якого становить 20%, сума для товару № 1 складає 10124,94 грн.

У графі В зазначаються:

- код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами – 028 ;
- загальна сума платежу за цим кодом, що включає в себе суми відповідного платежу за ЄАД і кожним додатковим аркушем МД, що підлягає перерахуванню до державного бюджету, або на яку надано забезпечення сплати митних платежів – 71471,17 грн. [11].

Отже, під час митного оформлення поданої МД №100110/2018/309691, уповноваженою особою Одеської митниці ДФСУ було перевірено правильність визначення митної вартості та нарахування митних платежів. Митна вартість партії косметичних засобів для дітей склала 50624,71 грн. та була визначена декларантом першим способом визначення митної вартості з урахуванням умов поставки EXW ES Toledo. У зв'язку із звільненням від оподаткування, передбаченим введенням в дію Верховною Радою України з 01.01.2016 положень «Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» щодо «Глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі», сума ввізного мита

нарахована умовно. Тому під час митного оформлення декларантом був сплачений тільки податок на додану вартість – 71471,17 грн [80,81].

3.3. Аналіз митного контролю та митного оформлення косметичних засобів для дітей в режимі імпорту

Митний контроль та митне оформлення косметичних засобів для дітей ТМ «IBER», що переміщуються через митний кордон України, здійснюється відповідно до положень глав 39 «Загальні положення щодо митного оформлення» (ст. 246-256) та 47 «Організація митного контролю» (ст. 318-328) Митного кодексу України [28].

В ході проведення митного контролю косметичних засобів для дітей ТМ «IBER», митному оформленню імпорту передувало проведення радіологічного контролю. Успішне завершення цієї форми контролю було засвідчено проставленням відповідних відбитків штампів на Авторанспортній накладній (Road consignment note) №240350/1 від 06.04/18, про що свідчать відомості в графі 44 МД №100110/2018/309691, а саме: інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю товару (для товарів і транспортних засобів, що не підлягають екологічному контролю) (наявність відбитку штампу «Радіологічний контроль ввіз/вивіз дозволено») [82].

При митному контролі товару №1 – Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці: шампунь для всієї родини 750 мл арт.1730981 – 900 шт.; шампунь дитячий 540 мл арт. 1730901 – 252 шт.; шампунь від лупи для нормального волосся 400 мл арт. 1730899 – 480 шт.; шампунь для нормального волосся 400 мл арт. 1730898 – 480 шт.; шампунь дитячий 750 мл арт.1740816 – 336 шт. Торговельна марка – IBER, BETRES. Виробник - SIU IBERFRAZZA. Країна виробництва – EU, за результатами застосування системи управління ризиками не визначено необхідності проведення митного огляду товарів. Митне оформлення та випуск цих товарів за відповідним

рішенням митниці були здійснені без пред'явлення зазначених товарів, тобто без проведення їх митного огляду.

Для здійснення митного оформлення товару «Засоби для догляду за волоссям, не в аерозольній упаковці», ТМ «IBER», декларант подавав до посадової особи митного органу (ПМО) електронну митну декларацію №100110/2018/309691 (ЕМД), заповнену згідно з обраним митним режимом.

Реєстрація ЕМД №100110/2018/309691 на засоби для догляду за волоссям (які включають в себе косметичні засоби для дітей, а саме – дитячі шампуні), яка була введена до АСМО за допомогою інформаційного терміналу, здійснювалась у термін, що не перевищував 1 годину з часу її введення до АСМО. Посадовою особою ПМО, яка згідно з функціональними обов'язками здійснювала розподіл МД №100110/2018/309691, було призначено посадову особу ПМО для виконання митних формальностей за відповідною МД на косметичні засоби для дітей.

Перевірка електронної митної декларації №100110/2018/309691 на косметичні засоби для дітей ТМ «IBER» проводилася з використанням АСМО в автоматичному режимі у порядку черговості надходження. АСМО в автоматичному режимі пересилала ЕМД №100110/2018/309691 до відповідного ПМО митного органу для отримання посадовою особою ПМО, яка згідно з функціональними обов'язками здійснює розподіл ЕМД між посадовими особами ПМО для виконання митних формальностей [83].

Митне оформлення товару за МД №100110/2018/309691 (Додаток А), передбачало наступні етапи:

1. Реєстрація митної декларації №100110/2018/309691.
2. Перевірка відповідності формату ЕМД №100110/2018/309691 встановленим вимогам.
3. Фіксування дати й часу подання МД №100110/2018/309691 для оформлення шляхом:
 - присвоєння МД реєстраційного номера за допомогою АСМО – №100110/2018/309691.

- унесення поданої ЕМД №100110/2018/309691 до бази даних митного органу. За допомогою АСМО в ЕК МД і ЕК ДМВ або ЕМД і ЕДМВ реєстраційний номер додатково відображається у вигляді штрих-коду;

4. Перевірка митної декларації №100110/2018/309691. Перевірка наявності поданих разом з МД до товару №1: банківського платіжного документа №1421 від 14.02.18 (Додаток Г), рахунку-фактури (інвойсу) №Е/915 від 09.03.18 (Додаток В); зовнішньоекономічного договору (контракту) купівлі-продажу товарів, подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких (зовнішньоекономічних та/або внутрішніх) договорів № 1 від 29.09.15 (Додаток Б) та доповнення до зовнішньоекономічного договору (контракту) №4 від 28.07.17.

5. Прийняття митної декларації №100110/2018/309691 для оформлення.

- унесення номера штампа ПМК до ЕМД №100110/2018/309691.

6. Оформлення митної декларації №100110/2018/309691. При здійсненні митного оформлення МД №100110/2018/309691 виконуються такі митні формальності:

А. Перевірка дотримання строків подання МД №100110/2018/309691.

Б. Перевірка наявності відміток про завершення переміщення косметичних засобів для дітей (дитячих шампунів).

В. Контроль співставлення (автоматизоване порівняння) даних, які містяться в ЕМД №100110/2018/309691, та інших документів, поданих для митного оформлення, зокрема:

- співставлення реквізитів уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 МД – ЄДРПОУ: 21685166, ПАТ «ОТП БАНК»; МФО: 300528, з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в ЄАІС митних органів України;

- співставлення курсу валюти України – 32,10664900 до іноземної валюти – Євро, зазначеній у графі 23 МД №100110/2018/309691, з офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, у якій складені рахунки та

відомості про яку зазначено в лівому підрозділі графи 22 МД №100110/2018/309691 на день подання МД до оформлення;

- перевірка наявності діючих (не скасованих) спеціальних санкцій, застосованих до українського суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності – ТОВ «Овермікс», м. Київ, вул. Ушинського, 40, кор. «А», оф. 403, 03151, Україна, UA/0039991882 або іноземного суб'єкта господарської діяльності – ES/0000000000 SIU IBERFRAZZA, Polind Alto Losar parcelas 16 y 17 4580 Quintanar de la orden, Toledo згідно зі статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (в даному випадку санкції відсутні);

- співставлення з картками відмови та МД, в оформленні яких відмовлено (картки відмови не надавались);

- співставлення відомостей, що підтверджують дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення косметичних засобів для дітей через митний кордон України, з інформацією, що міститься в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів (щодо засобів для догляду за волоссям таких обмежень немає);

- співставлення відомостей про нарахування митних та інших платежів, а також про застосування заходів гарантування їх сплати;

- співставлення з інформацією, що надходить з митних та правоохоронних органів іноземних держав (інформація по даному товару не надходила) [84-86].

Г. Контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за МД шляхом аналізу ЕМД №100110/2018/309691 за допомогою АСАУР.

Д. Перевірка правильності класифікації косметичних засобів для дітей та присвоєння товару №1 в гр. 31 МД №100110/2018/309691 коду згідно з УКТЗЕД 3305100000.

Ж. Перевірка правильності визначення країни походження косметичних засобів для дітей – Іспанія.

3. Перевірка правильності визначення митної вартості косметичних засобів для дітей, визначеної в графі 45 МД №100110/2018/309691 для товару №1 – 50624,71 грн. [54].

7. Завершення митних формальностей за митною декларацією №100110/2018/309691. Під час завершення митного оформлення посадовими особами ПМО виконуються такі митні формальності:

- Перевірка відомостей про виконання митних формальностей, сформованих за результатами оцінки ризику за МД №100110/2018/309691 із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі за допомогою АСАУР.

- Перевірка правильності нарахування митних платежів, правильності заповнення граф 47 МД №100110/2018/309691, контроль і облік векселів. Встановлено, що платежі нараховано правильно (020 – мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання основа нарахування для товару №1 – 50624,71 грн.; ставка – 6,5 %, сума – 3290,61 грн.; спосіб платежу – зазначено код 06, що в класифікаторі способів розрахунку відповідає умовному нарахуванню, у зв'язку зі звільненням від сплати мита на товари, що імпортуються до України з ЄС, у зв'язку з набуттям чинності Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі. 028 – податок на додану вартість з товарів, ввезених на митну територію України; основа нарахування для товару №1 – 50624,71 грн.; ставка ПДВ – 20%, сума – 10124,94 грн., спосіб платежу – зазначено код 01, що в класифікаторі способів розрахунку відповідає готівковому платежу.

- Заповнення графи С МД №100110/2018/309691 згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку ЄАД, унесення відомостей до ЕМД №100110/2018/309691.

- Справляння митних та інших платежів за МД №100110/2018/309691.

- Завершення митного оформлення шляхом: внесення за допомогою АСМО до ЕМД №100110/2018/309691 відмітки про завершення митного оформлення та номера особистої номерної печатки посадової особи ПМО,

яка завершила митне оформлення; передавання в установлений строк ЕМД №100110/2018/309691 до ЄАІС митних органів України [86].

Таким чином, митний контроль та митне оформлення засобів для догляду за волоссям (в т. ч. і косметичних засобів для дітей) ТМ «IBER» передбачали виконання мінімуму митних формальностей, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань державної митної справи.

3.4. Застосування автоматизованої системи аналізу управління ризиками при митному оформленні косметичних засобів для дітей

Порядок розробки і реалізації заходів з управління ризиками при митному оформленні косметичних засобів для дітей, описано в наказі Мінфіну від 31.07.2015 № 684 «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю».

Косметичні засоби для дітей, які декларуються як товари, що ввозяться з країн, з якими Україна уклала Угоди про вільну торгівлю (ставка ввізного мита 0%) є товарами «групи прикриття» для косметичних засобів, країною походження яких є країни, на які не поширюється такий преференційний режим (наприклад, Китай). У цьому випадку застосовується ставка мита 6,5%.

Побудуємо профіль ризику «Контроль визначення правильності країни походження косметичних засобів для дітей».

Області ризику для цього профілю:

- імпорт;
- неправильна класифікація товару;
- неправдиві дані про походження товару;
- неправильний код сертифіката про походження товару;
- неправильний код преференції по ввізному миту [88].

Індикатори ризику для профілю ризику «Контроль визначення правильності країни походження косметичних засобів для дітей» наведені в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Індикатори та їх значення для профілю ризику «Контроль визначення правильності країни походження косметичних засобів для дітей»

Номер індикатора	Назва індикатора	Значення індикатора
1	Тип митної декларації (гр. 1 МД)	ІМ 40
2	Код товару (гр. 33 МД)	3305100000
3	Код країни відправлення (гр. 15а МД)	Літерний альфа – 2 код країни ЄС, Канади, коди країн ЕАВ згідно з класифікатором країн світу
4	Код сертифіката про походження (гр. 44 МД)	0954 – сертифікат про походження форми EUR 1
5	Код преференції по ввізному миту (гр. 36)	410 – для країн ЄС; 420 – для Канади

Профіль ризику формує таке повідомлення для інспектора: «Товар № _____. Можлива вказана неправильна країна походження з метою застосування пільгової ставки ввізного мита та, як наслідок, заниження розміру ввізного мита, митної вартості та митних платежів. Здійснити перевірку документації на косметичні засоби для дітей.

Ці дані заповнюються відповідно до Класифікатора митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» (табл. 3.4) .

Таблиця 3.4

Форми та обсяг контролю при спрацюванні профілю ризику «Контроль визначення правильності країни походження косметичних засобів для дітей»

Код і назва митної формальності		Вид митної формальності
1	2	3
109-4	Перевірка правильності визначення країни походження товарів	Обов'язкова
110-4	Витребування документів, які підтверджують країну походження товару	Обов'язкова
202-1	Проведення часткового митного огляду - з розкриттям до 20 відсотків пакувальних місць і вибіркоким обстеженням транспортного засобу, з метою перевірки відповідності кількості та опису товарів і транспортних засобів даним, зазначеним у митній декларації	Обов'язкова за умови
907-4	Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для встановлення країни походження товарів	Обов'язкова за умови
105-2	Контроль правильності визначення митної вартості товарів	Обов'язкова
106-2	Витребування документів, які підтверджують митну вартість товарів	Обов'язкова

При спрацюванні профілю ризику (при імпорті косметичних засобів для дітей), посадова особа митниці повинна виконати такі митні формальності (табл. 3.4):

- здійснити перевірку правильності визначення країни походження косметичних засобів для дітей;

- вимагати у декларанта (UA/0039991882, ТОВ «Овермікс», м. Київ, вул. Ушинського, 40, кор. «А», оф. 403, 03151, Україна, UA/0039991882) документацію (сертифікат якості фірми-виробника, лист фірми-виробника тощо), які підтверджують задекларований код згідно з УКТЗЕД косметичних засобів для дітей;

- у разі необхідності взяти зразки косметичних засобів для дітей для направлення їх до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС для проведення експертизи з метою визначення хімічного складу косметичних засобів для дітей;

- провести перевірку правильності визначення митної вартості косметичних засобів для дітей, використовуючи цінову базу митного органу по даному товару;

- вимагати у декларанта (UA/0039991882, ТОВ «Овермікс», м. Київ, вул. Ушинського, 40, кор. «А», оф. 403, 03151, Україна, UA/0039991882) необхідні документи, які підтверджують ціну косметичних засобів для дітей [89,90].

Таким чином, запровадження в практику митного оформлення косметичних засобів для дітей профілів ризику є одним із шляхів мінімізації можливих митних ризиків, що дає змогу уникнути неправильної їх класифікації згідно з УКТЗЕД та зниженню ціни цього товару.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Загальний обсяг продажів косметики та засобів гігієни, включаючи засоби по догляду за порожниною рота, за підсумками 2017 р. склав 1,563 млрд. грн., що складає близько 10% від усього українського роздрібного ринку косметики та парфумерії. Разом з тим, динаміка ринкової частки косметики в асортименті роздрібної мережі, як в грошовому вираженні (2014 до 2017 р – на 0,5%), так і в натуральному (2014 до 2017 р – на 0,4%) має стійку тенденцію до зростання.

В Україні основними вітчизняними торговельними марками, які реалізують засоби для догляду за дітьми, є: ТМ «Карапуз», ТМ «Galinka», ТМ «Пупсик», ТМ «Бімбо», ТМ «Green & Clean Professional», ТМ «Тортилла», ТМ «Mother's Touch», ТМ «Alenka».

Також, необхідно навести закордонних виробників побутової хімії для дітей та дитячої косметики, які реалізуються на ринку України: ТМ «Saraya» (Японія), ТМ «Bubchen» (Німеччина), ТМ «Johnson's baby» (США), ТМ «Chicco» (Італія), ТМ «Hipp» (Швейцарія), ТМ «Mommy Care» (Ізраїль), ТМ «Вухатий нянь» (Росія), ТМ «Маленька фея» (Росія), ТМ «Дракоша» (Росія), ТМ «Sanosan» (Німеччина). Практично всі перераховані виробники пропонують засоби для прання та ополіскування дитячого одягу, шампуні, мило, креми, масла, серветки, ватні палички. Цінова категорія дитячих засобів гігієни.

Успішний динамічний розвиток виробництва та реалізації косметичних засобів (включаючи косметичні засоби для дітей) є чинником розвитку галузі в Україні, джерелом підвищення доходів, стимулом до розвитку промисловості.

2. Основною проблемою є відсутність чіткої класифікації косметичних засобів для дітей, враховуючи те, що це – специфічний вид товару, попит на який протягом останніх років зростає. Але, на ринку України сформувались певні групи косметичних засобів для дітей: дитяче мило, косметичні засоби

для купання, шампуні, дитячі креми, сіль для ванн, вологі серветки, дитяче масло, молочко для тіла.

Згідно з УКТЗЕД косметичні засоби для дітей класифікуються в межах розділу VI «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості». Подальша класифікація залежить від призначення косметичного засобу, його агрегатного стану та частини тіла, до якого застосовуються засіб.

3. Нормативно-правова база, яка регулює переміщення косметичних засобів для дітей, через митний кордон України, включає: Митний Кодекс України, Закон України «Про Митний тариф України», Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа», Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа», Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій», Постанова КМ України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій», Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.11 № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України».

4. Порядок проведення експертизи в митних цілях косметичних засобів для дітей в митних цілях регламентується Митним кодексом України, главою 50 «Митні експертизи». В ході проведення експертизи в митних цілях взяті проби косметичних засобів для дітей під митним забезпеченням разом з актом про їх взяття доставляються до Департаменту податкових та митних експертиз Державної фіскальної служби України або до іншої експертної установи для проведення досліджень.

Експертиза в митних цілях при переміщенні косметичних засобів для дітей через митний кордон України є надзвичайно важливою, оскільки при її здійсненні вирішується цілий комплекс задач фінансового, контрольного, економічного і захисного характеру.

5. Ринок косметичних засобів для дітей досить специфічний. Велика конкуренція серед виробників косметичних засобів для дітей, розкид цін, якість продукції, різноманітність засобів дезорієнтують споживача. Сьогодні існують певні вимоги до всіх дитячих косметичних засобів: гіпоалергенність, натуральна основа, відсутність штучних фарбників, а для миючих засобів – нейтральне значення рН. Саме тому, рецептура косметичних засобів для дітей, незалежно від країни і фірми-виробника, багато в чому однакова. Серед усього асортименту косметичних засобів для дітей можна виділити такі групи: косметичне молочко, лосьйони, захисні креми і креми для догляду за шкірою, рослинні масла (олії), присипки і пудри, піна для купання, шампунь, дитяче мило, серветки.

6. Для експертизи косметичних засобів для дітей в митних цілях в якості критеріїв найбільш придатними є показники, визначені як критерії класифікації цих товарів згідно з УКТЗЕД. В якості критеріїв для дослідження було обрано маркування, зовнішній вигляд, колір, запах, водневий показник рН, масова частка ПАР, масова частка хлоридів, пінне число, стійкість піни. У якості засобів експертизи використовувалось маркування і товаросупровідні документи, подані для митного оформлення досліджуваної партії косметичних засобів для дітей, а також нормативні документи. В якості методів експертизи використовуються органолептичний, аналітичний та вимірювальний методи.

7. Проаналізувавши маркування дослідних зразків косметичних засобів для дітей, необхідно відмітити, що всі зразки відповідають нормам ДСТУ 4315:2004. Відсутність позначення стандарту на вищенаведених зразках можна пояснити, що вони виготовлялися за межами України відповідно до стандартів та нормативних документів, офіційно діючих, в цих країнах. За

органолептичними показниками (зовнішній вигляд, запах, колір, консистенція) всі досліджувані зразки відповідають вимогам ДСТУ 4315:2004. Як свідчать результати проведених досліджень фізико-хімічних показників, масова частка ПАР в зразках косметичних засобів для дітей коливалась від 9,5% до 10%. Решта фізико-хімічних показників якості досліджуваних зразків косметичних засобів для дітей відповідають вимогам нормативного ДСТУ 4315:2004.

За результатами експертизи встановлено, що досліджувані зразки (зразок №5 ТМ «IBER») косметичними засобами для дітей (шампунь) та складено висновок експертизи. Таким чином, зразки косметичних засобів для дітей ТМ «IBER» (Іспанія) відповідають коду згідно з УКТЗЕД – 3305100000.

8. Електронне декларування при імпорті косметичних засобів для дітей на митну територію України суттєво спрощує митні формальності та оптимізує митні процедури, що виконуються в даному випадку. Перехід до електронного декларування позитивно впливає на роботу підприємств, оскільки у них з'явилась можливість декларувати косметичні засоби для дітей шляхом подання документів, митної декларації виключно в електронному вигляді (через мережу Інтернет не виходячи зі свого офісу), що дозволяє їм заощаджувати свій час на здійснення митних формальностей. При цьому перевірка та обробка відомостей, занесених у електронні копії митних документів, здійснюється автоматично, що, у свою чергу, сприяє скороченню тривалості та покращує ефективність проведення митних процедур.

9. Визначено митну вартість і розраховано митні платежі при імпорті косметичних засобів для дітей. Митна вартість косметичних засобів для дітей виробництва SIU IBERFRAZZA, що імпортується до України з Іспанії за МД №100110/2018/309691 SIU IBERFRAZZA для товару №1 становить – 50624,71 грн. Сума митних платежів, до яких входить умовне нарахування мита та податок на додану вартість становить 71471,17 грн.

10. Митний контроль та митне оформлення косметичних засобів для дітей виробництва SIU IBERFRAZZA, що імпортується до України з Іспанії за МД №100110/2018/309691 SIU IBERFRAZZA, здійснювалися згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа».

Заповнення граф МД №100110/2018/309691 здійснювалося згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа».

11. Визначені шляхи запобігання митним ризикам при імпорті через розробку паспорта профілю ризику на косметичні засоби для дітей. При розробці профілю ризику враховано такі причини виникнення ризику, як можливість заниження митної вартості покриттів косметичних засобів для дітей шляхом зазначення країни походження товару, яка має преференції і застосування пільгової ставки мита.

Для вирішення проблеми ефективного контролю за митною вартістю на основі застосування УКТЗЕД можна зробити такі пропозиції:

- з метою запобігання недостовірному декларуванню косметичних засобів для дітей при її митному оформленні Департаменту адміністрування митних платежів ДФС та Департаменту податкових та митних експертиз ДФС розглянути питання щодо включення косметичних засобів для дітей до переліку товарів, які підлягають обов'язковій ідентифікаційній експертизі з метою перевірки правильності їх класифікації згідно з УКТЗЕД;

- з метою запобігання митним ризикам при імпорті косметичних засобів для дітей (недостовірні відомості про країну походження) ДФС впровадити в практику митного оформлення даного товару профілі ризику.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Галько, С. В. Класифікація товарів як інструмент транспарентності міжнародної торгівлі / С. В. Галько, В. Н. Осієвська // Товари і ринки. – 2016. – № 1. – С. 32-47.
2. Небезпечні інгредієнти косметичних засобів [Електронний ресурс] // IMEDIS. Медичні статті. – 2013. – Режим доступу : <http://imedic.com.ua/index.php?newsid=19784/>
3. Алтиєва О.В, Батиченко Н.В. Тенденція розвитку потреб у мийних косметико-гігієнічних засобах в Україні // Торгівля і ринок України. – Донецьк: ДонДУЕТ. – 2002. – Вип. 13, Т. 2. – С.12-20.
4. Косметика і парфумерія якісний вибір [Електронний ресурс]. – Електрон. дан. (1 файл). – 2006. – 12 с. – Режим доступу : <http://www.consumerinfo.org.ua/upload/iblock/714/trainings-cosmetics-roshure.pdf>.
5. Попова Ж.М. Використання нанотехнологій у косметичних засобах – великий потенціал чи потенційний ризик? / Ж.М. Попова, І.С. Чекман // Вопросы фармации. – 2013. – №5. – С. 95-98.
6. Толоконников А. Маркетинг парфюмерии и косметических средств.// Деловой мир. — 1994. — №5.- С. 10.
7. Галашевський С.А. Сертифікація органічного виробництва в Україні //
8. Український Organic-журнал, 22 серпня 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://organic.org.ua/organicheskie-produkty/3100-sertifikaciya-organichnogo-virobnictva-v-ukraini>
9. Байцар Р.І. Якість органічної косметики / Р.І. Байцар, Ю.М. Зеліско // Качество технологий – качество жизни: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 14-16 квітня 2011 р.: тези доповідей. – Харків УИПА, 2011. – С.
10. Маслова А. С. Чмихало Н. В. Маркетингові дослідження косметичного ринку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://socpharm.nuph.edu.ua/files/2015/05/%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%90.C.pdf>

11. Директива 76/768/ЕЕС Безопасность и качество парфюмерно-косметической продукции - Cosmetic products directive. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://certforum.ru/eu-certification/cosmetic-products-directive-76-768-eec.html>
12. Дослідження ринку засобів дитячої гігієни. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://koloro.ua/blog/issledovaniya/issledovanie-rynka-sredstv-detskoj-gigieny.html>
13. Аналіз ринку парфумерно-косметичних товарів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.marketing.net.ua/view_subsects.php?num=76
14. Кордіяка Ю. М. Вдосконалення нормативно-технічного забезпечення випробувань та якості косметичних засобів // Ю. М. Кордіяка: дис. канд. техн. наук, 05.01.02: Національний університет «Львівська Політехніка» – Львів, 2016. – 58 с.
15. Байцар Р.І. Забезпечення якості дитячої косметики / Р.І. Байцар, Ю.М. Зеліско // Сучасні технології у легкій промисловості та сервісі: матеріали Регіон. наук.-практ. конф., 22-23 вересня, 2010 р.: тези доповіді. – Хмельницький, ХНУ, 2011. – С.78-79.
16. Обсяги імпорту та експорту окремих груп товарів за кодами УКТ ЗЕД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/f12>.
17. Обсяги імпорту та експорту по країнах у розрізі товарних позицій за кодами УКТЗЕД. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/f11a>
18. Державна фіскальна служба України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
19. Класифікація косметики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://megasite.in.ua/107867-klasifikaciya-kosmetiki.html>
20. Класифікація косметичних засобів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ebooktime.net/book_69_glava_24_2.2._%D0%9A%D0%BB%D0%B0

%D1%81%D0%B8%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_.html

21. Загальна класифікація і характеристика асортименту косметичних товарів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/dekorativnikosmeticnizasobi/zagalna-klasifikacia-i-harakteristika-asortimentu-kosmeticnih-tovariv>
22. Коломієць Т. М. Оцінка якості рідких мийних засобів // Міжнародний науково-практичний журнал «Товари і ринки»-2010. - с.150-154.
23. Kolomiets T. M. Estimation of Physico-Chemikal Indicators of Liquid Washing Means Quality // Матеріали 17 симпозиуму IGWT.-Румунія, 2010 с.543-546.
24. Студеникин В.М. Уход за детской кожей: нежнее, еще нежнее // Фармацевтический вестник. – 2007. – № 40. – С. 16–17.
25. Коломієць Т. М. Роль товарознавчої експертизи при визначенні ринкової вартості товару в митних цілях. Міжнародна науково-практична конференція «Товарознавство та торговельне підприємництво: стан, проблеми, перспективи», КНТЕУ, 18- 19 квітня 2013.
26. Коломієць Т. М. Вплив класифікації об'єктів на результат експертизи. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Споживча політика України: виклики глобалізації та євроінтеграція» 28-29 березня 2012.
27. Пояснення до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>.
28. УКТЗЕД України 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/spravochniki/uktvved.html>
29. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 04.07.2018). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

30. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ (редакція від 03.01.2017). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
31. Про митний тариф України : Закон України від 19.09.2013 №584-VII (редакція від 01.01.2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.
32. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій : Постанова КМУ України від 21.05.2012 № 450. (редакція від 01.02.2017[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>.
33. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 (редакція від 03.01.2017). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.
34. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій : Наказ Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 р. №1011 (редакція від 17.01.2013). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [1http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/62422.html](http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/62422.html)
35. Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа : Наказ Міністерства фінансів від 30.05.2012. № 631 (редакція від 26.04.2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.
36. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.11 № 1031 (редакція від 22.05.2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1031-2011-%D0%BF>.

37. Ідентифікаційна експертиза і оцінка відповідності товарів[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/12281128/ekonomika/identifikatsiya_otsinka_vidpovidnosti_tovariv
38. Хімічна експертиза. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kedc.kiev.ua/khimichna-ekspertyza>
39. Технологічна експертиза. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/74959/pravo/tehnologichna_ekspertiza
40. Матеріалознавча експертиза. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edu.lp.edu.ua/moduli/materialoznavcha-ekspertyza>
41. Митна експертиза товарів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kursak.net/1-2-mitna-ekspertiza-tovariv>
42. Експертиза в системі митного контролю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readbookz.com/book/189/6978.html>
43. Засоби косметичні для очищення шкіри та волосся. Загальні технічні умови. ДСТУ 4315:2004. – Введ. 05.06.2004. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 12 с.
44. Продукція парфумерно-косметична. Правила приймання, відбір проб, методи органолептичних досліджень. ГОСТ 29188.0-2014. – Введ. 01.01.2014. – К.: Держстандарт України, 2014. – 17 с.
45. Вироби косметичні. Метод визначення водневого показника рН. ГОСТ 29188.2-91. – Введ. 01.01.1992. – К.: Держстандарт України, 1992. – 8 с.
46. Шампуні для миття волосся і ванн. Метод визначення масової частки поверхнево-активної речовини. СТ РЕВ 2542-80. – Введ. 01.08.1981. – К.: Держстандарт України, 1981. – 7 с.
47. Шампуні для догляду за волоссям і для ванн. Метод визначення вмісту хлоридів. ГОСТ 26878-86. – Введ. 01.01.1987. – К.: Держстандарт України, 1987. – 12 с.

48. Засоби миючі синтетичні. Метод визначення піноутворюючої здатності. ГОСТ 22567.1-77. – Введ. 01.01.1978. – К.: Держстандарт України, 1978. – 10 с.
49. Абрамович І. А. Товарний асортимент підприємства: сутність та умови формування / І. А. Абрамович // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2017. - Вип. 12(1). - С. 6-9. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_12%281%29__3
50. Шубін О. О. Товари хімічної промисловості на ринку України / О. О. Шубін, М. Г. Білопольський, О. М. Азарян, О. В. Алтиєва; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. - Донецьк, 2002. - 180 с.
51. Пешук Л. В. Технологія парфумерно-косметичних продуктів : навч. посіб. / Л. В. Пешук, Л. І. Бавіка, І. М. Демідов; Нац. ун-т харч. технологій. - К. : ЦУЛ, 2007. - 376 с.
52. Мельник Е. А. Косметическая продукция. Развитие ассортимента натуральных ингредиентов в Украине / Е. А. Мельник, Е. В. Кузнецова // Хім. пром-сть України. - 2004. - № 2. - С. 25-27.
53. Алтиєва О. В. Маркетингова стратегія формування асортименту мийних косметико-гігієнічних засобів на підприємствах : Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.01 / О. В. Алтиєва; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. - Донецьк, 2003. - 18 с.
54. Кобець М.М. Основні тенденції розвитку вітчизняного ринку лікувальної косметики / М.М. Кобець, А.Б. Ольховська, Л.С. Філоненко // Фармаком. - 2012. - № 1/2. - С. 113-119.
55. Актуальні проблеми товарознавства, торгівлі, експертизи та маркетингу : зб. наук. ст. магістрів товарознав.-комерц. ф-ту ПУЕТ за результатами наук. дослідж. 2012 - 2013 навч. року / ред.: О. О. Нестуля, О. В. Карпенко, Н. М. Бобух; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - Полтава : ПУЕТ, 2013. - 154, [1] с.

56. Хімейчук Л. О. Сучасна косметологія як галузь медицини / Л. О. Хімейчук, Н. Ю. Сенишин, І. О. Буянова // Галиц. лікар. вісн.. - 2014. - 21, № 1. - С. 73-75.
57. Petrovskaya L. S. Development of the shampoo for children = Розробка складу шампуню для дітей / L. S. Petrovskaya, O. V. Zhuk, I. I. Baranova // Вісн. фармації. - 2015. - № 1. - С. 45-48.
58. Офіційний сайт ТМ «Johnson's baby». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.johnsonsbaby.ru>
59. Офіційний сайт ТМ «Вухатий нянь». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nevcos.ru/catalog/ushastyi_nian
60. Офіційний сайт ТМ «Маленька фея». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chistulia.com.ua/category/internet-magazin-detskoy-kosmetiki-tovarov-malenkaja-feya-kupit>
61. Прокопенко О. В. Аналіз тенденцій розвитку ринку екологічних товарів у м. Сумах (на прикладі ринку дитячого мила) / О. В. Прокопенко, О. Д. Алексеєнко // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Сер. Економіка. - 2007. - № 1. - С. 14-18.
62. Засоби ідентифікації. Критерії ідентифікації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/13660810/tovarovnavstvo/zasobi_identifikatsiyi
63. Основні експертні методи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1243050363825/tovarovnavstvo/osnovni_ekspertni_metodi
64. Назаренко Л. О. Експертиза товарів / Л. О. Назаренко // ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури». – К.: 2011, 312 С. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.culononline.com.ua/Books/eksp_prod_tovariv_Nazarenko.pdf
65. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 15.01.2003 № 959-ХІІ (редакція від 03.01.2017). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/852-15>

66. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 31.05.2005 № 2599-15 (редакція від 30.05.2015). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
67. Порядок інформаційного обміну між митними та іншими державними органами за допомогою електронних засобів передачі інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.12 № 463. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/463-2012-%D0%BF>
68. Бабалик Є. П. Адміністративно-правові основи інформаційного забезпечення митних органів в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Є. П. Бабалик; Одес. нац. юрид. акад. - О., 2010. - 18 с.
69. Коляда С. П. Удосконалення е-митниці - запорука розвитку митної справи в Україні / С. П. Коляда, В. І. Рябой // Бізнес Інформ. - 2016. - № 3. - С. 238-243
70. Кузьмін О. Є. Митне регулювання експортно-імпортних операцій в умовах Поглибленої та всеохоплюючої Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС / О. Є. Кузьмін, А. В. Тодощук, О. Г. Мельник // Бізнес Інформ. - 2017. - № 5. - С. 40-44
71. Терещенко С. Основи митного законодавства в Україні: Теорія та практика : Навч. посіб. для студ. вищ. та серед. спец. навч. закл. / С. Терещенко, В. Науменко. - К. : АТ "АВГуст", 1999. - 295 с.
72. Давидова С. М. Податки й оподаткування : Конспект лекцій / С. М. Давидова, Н. А. Бак; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. - Чернівці, 2001. - 32 с.
73. Олійник О. В. Податкова система : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Олійник, І. В. Філон; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. - Х., 2004. - 324 с.

74. Гребельник О. П. Митно-тарифна політика за умов трансформації економічної системи / О. П. Гребельник; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К., 2001. - 488 с.
75. Кредісов А. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : Навч. посіб. для студ. екон. вузів і ф-тів / А. І. Кредісов, С. М. Березовенко, В. В. Волошин, Г. М. Биков, В. П. Мазуренко. - 2-е вид., випр. і доповн. - К. : ВІРА-Р: Алерта, 2002. - 544 с.
76. Войцещук А. Д. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил : підручник / А. Д. Войцещук, М. М. Каленський, С. І. Барабаш, О. В. Гоя, С. С. Савчук. - Хмельниц. : Інтрада, 2008. - 328 с.
77. Каленський М. М. Митна вартість імпортованих товарів : Моногр. / М. М. Каленський, А. Д. Войцещук, І. Г. Бережнюк. - К., 2005. - 221 с.
78. Бойко В. М. Митна справа України : підруч. Т. 2 / В. М. Бойко. - К. : Видавець В.Карпенко, 2006. - 203 с.
79. Каленський М. М. Митна справа : Навч. посіб.: У 3-х т. Т. 3 / М. М. Каленський, А. Д. Войцещук, І. Г. Бережнюк, Ц. Г. Огонь, Д. С. Олійник. - К. : Мануфактура, 2006. - 440 с.
80. Небильцова В. М. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : Навч. посіб. / В. М. Небильцова, О. В. Небильцова; Нац. ун-т харч. технологій. - К., 2006. - 169 с.
81. Гавриленко Н. В. Податкова система : Навч. посіб. / Н. В. Гавриленко. - Л. : Новий Світ-2000, 2007. - 328 с.
82. Козловський В. О. Зовнішньоекономічна діяльність : практикум. Ч. 3. Глобальні закономірності розвитку сучасного ринку / В. О. Козловський, О. Й. Лесько; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця, 2008. - 127 с.
83. Особливості митного контролю та митного оформлення. Електронне декларування. — Режим доступу: <http://www.qdpro.com.ua/node/686>
84. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними: Постанова КМ України від 21.05.2012 № 451.

(редакція від 01.02.2017). – Режим доступу:

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/451-2012-%D0%BF>

85. Митне оформлення в режимі імпорту. – Режим доступу: <http://veles-brok.com.ua/uk/poslugi/mitne-oformlennya-v-rezhimi-importu-rozmitnennya-vantazhu.html>.
86. Основні митні процедури і порядок їх здійснення. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/54/3897.html>.
87. Митні процедури при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту. – Режим доступу: <http://domik.ua/poleznoe/content-rozdil-v---mitni-proceduri-pri-peremishhenni-tovariv-cherez-mitnij-kordon-ukrayini-riznimi-vidami-transportu-id140.html>.
88. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: Наказ Мінфіну від 31.07.2015 № 684. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63959.html>.
89. Пісной П.Я. Державна митна служба України на шляху аналізу та управління митними ризиками / П.Я. Пісной // Збірник наукових праць «Ефективність державного управління», 2009. – Вип. 18/19. – С. 344-353.
90. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій : Наказ Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 р. №1011 (редакція від 17.01.2013) – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/62422.html>
91. Про порядок розроблення профілів ризику: Наказ Держ. мит. служби України від 22.12. 2010 № 1514. – Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/>.

92. Тіщенко О.С. Ідентифікаційна експертиза косметичних засобів для дітей / О.С. Тіщенко // Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів: зб. наук. ст. студ. заоч. форми навч. – Київ: Київ нац. торг. екон. ун-т, 2018, - ч.1 – с.58-66.